Nr 14 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM
Kraków, Czwartek 20 Stycznia 1927
Rok XLVI.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . 4·— zł
Z odnoszeniem . . . 4·50
Z przesyłką pocztową 4·...
Za granicą . . .
CENA numeru 20 gros...
Adres Redakcji: ulica Jagiellońska L. ...
Telefon 41 — Międzymiastowy ...
Adres Administracji: ulica Jagiellońska L. 10
Telef. 241 — Nr czeku PKO. 400,402

KRAKÓW
P. T.
Biblioteka Jagiellońska
Egz. obowiązkowy.

...A REFORMA

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy
Zwykłe . . . . 15 groszy
Nadesłane . . . 35 „
Po kronice . . . 45 „
Na 1-szej stronie . 50 „
Drobne od słowa . 7 „
Układ tabelaryczny 50% drożej
Załączniki wedle umowy.
Wyłączne zastępstwo na zachodnią Europę:
M. DUKES, Następcy
Wiedeń I., Wollzeile 16

Alarmy bolszewickie

Kraków, 18 stycznia.

W ubiegłym tygodniu odbyła się w Moskwie perjodyczna kilkudniowa konferencja gubernjalna komunistów. Konferencje takie odbywają się co czas jakiś jako gubernjalne lub ogólno-państwowe dla poinformowania kierowniczych organów partyjnych o aktualnych zadaniach polityki partji komunistycznej. — Biorą w nich udział przedewszystkiem sekretarze organizacyj partyjnych i jaczejek.

Na ostatniej konferencji **referat o położeniu politycznem Federacji sowieckiej wygłosił Bucharin**, zajmując się głównie stosunkiem S. S. S. R. do mocarstw europejskich i państw sąsiednich. **Stosunek Niemiec do Rosji sowieckiej scharakteryzował Bucharin** w streszczeniu w ten sposób:

Polityka niemiecka **waha się między wschodem a zachodem** ale już coraz wyraźniej **przechyla się ku zachodowi.** Bezpośrednio po traktacie wersalskim Niemcy były państwem uciśnionem i partje komunistyczne mogły popierać politykę niemiecką mimo jej burżuazyjnego charakteru. Szło bowiem wówczas o możliwość narodowej oswobodzicielskiej wojny w Niemczech. Niemcy były wówczas całkowicie izolowane, a walka ich nie miała charakteru imperjalistycznego. Teraz sytuacja **zmieniła się.** Niemcy są już nie przedmiotem ale **podmiotem** poltyki światowej. Stąd wynikają też wahania niemieckiej polityki. W ostatnich czasach zwraca się ona coraz wyraźniej **ku Anglji.** Niemcy są do tego zmuszone przez wzrost swego przemysłu. One duszą się w nadmiarze swojej produkcji przemysłowej. **Muszą szukać rynków zbytu.** Ta okoliczność zmusza Niemcy mimo ich tendencji proangielskiej do podtrzymywania dotychczasowych stosunków z Rosją sowiecką. To samo też sprawia, że polityka niemiecka w stosunku do sowietów ma dążności pokojowe.

Inaczej przedstawia się sprawa Anglji. Ona **organizuje wojnę przeciw Związkowi sowieckiemu.** W ostatnich dwóch czy trzech latach zawarto szereg traktatów między poszczególnemi państwami. Za wszystkiemi stoi Anglja. Wszystkie one pośrednio lub bezpośrednio zwracają się przeciw sowietom. Należą tutaj układy: włosko-rumuński, francusko-rumuński, polsko-rumuński, polsko-czechosłowacki, polsko-jugosłowiański(??), i szereg innych. Równocześnie w Persji i Afganistanie Anglja rozwija energiczną antyrosyjską działalność. — Przewrót na Litwie, dokonany głównie »przez naturalizowanych na Litwie Polaków«, należy zaliczyć także do tej kategorji zjawisk. W tym wypadku zachodzi jednak ta komplikacja, że Niemcy chcąc przeciwdziałać wzrostowi wpływów polskich na Litwie, same wzięły udział w organizacji zamachu... W każdym razie za rozwijanie się faszystowskiego terroru na Litwie odpowiedzialną jest nie tylko Anglja i Polska, lecz w tym wypadku **także i Niemcy...**

Wpływy angielskie w całej Europie sprawiają, że **moralna wojna przeciw bolszewikom nie ustaje** ani na chwilę nigdzie. W ostatnich czasach przyłączyli się do niej także socjaliści niemieccy. Scheidemann, gdy w parlamencie niemieckim demaskował pomoc Niemców w zbrojeniu Rosji, działał jak wierny przyjaciel Chamberlaina...

W ostatnich czasach **w całym obozie antysowieckim** daje się zauważyć **rosnące ożywienie.** W Gruzji tamtejsi mienszewicy wznawiają swoje knowania. W Paryżu zawiązany został komitet oswobodzenia Kaukazu pod przewodnictwem pewnego pułkownika francuskiego. Należy liczyć się z tem, że równocześnie z ofensywą polsko-rumuńską(!?) przeciw Rosji sowieckiej, wybuchną na Kaukazie rozruchy antysowieckie. O tej zaś ofensywie rzekomej Bucharin mówił tak, jakby stanowiła ona dla niego pewnik niewzruszony.

Jako obronę przeciw tej okrążającej akcji angielskiej zalecał Bucharin **kontynuowanie dotychczasowej polityki sowieckiej w Azji.** — Kontrakcja bolszewicka przeciw Anglji musi kierować się **głównie do Chin** i przeciw posiadłościom angielskim na Oceanie Spokojnym. Przedewszystkiem w pobliżu Singapoore powinni bolszewicy rozwinąć jak najbardziej energiczną akcję antyangielską.

Obszerna rezolucja, której uchwaleniem zakończyła się konferencja gubernjalna, stwierdza, że światowa rewolucja socjalna rozwija się na zawiłych i skomplikowanych drogach ale nie mniej postępuje naprzód, czego dowodem walka robotników angielskich z rodzimym kapitałem, wypadki w Chinach, powstania bolszewickie w kolonjach holenderskich itd. Ponieważ jednak świat kapitalistyczny solidaryzuje się i przygotowuje do ostatecznego ataku na »jedyne państwo socjalistyczne«, przeto w tej chwili **główną troską i najważniejszem zadaniem bolszewików musi być wzmocnienie armji czerwonej** i skupienie całej uwagi na zagadnieniach obrony zewnętrznej.

Zgodnie z temi rezolucjami cała prasa sowiecka z »Izwiestjami« i »Prawdą« na czele omawia obszernie niebezpieczeństwo ataku ze strony utworzonej już przez Anglję koalicji antysowieckiej. Wszystkie te rozważania kończą się z reguły wnioskiem, że potrzeba wytężyć wszystkie siły w celu powiększenia i wzmocnienia armji.

Pewne **wyjaśnienie tych bolszewickich alarmów** znajdujemy w moskiewskiej korespondencji, którą jeden z tamtejszych socjalistów przesłał do wychodzącego w Paryżu »Socjalistyczeskiego Wiestnika« w odpowiedzi na artykuł tego pisma na temat najbliższej przyszłości Rosji sowieckiej. Socjalista ten stara się wykazać, ż **Rosja sowiecka znajduje się w okresie typowej reakcji antysocjalnej, która musi wyładować się w jakimś ruchu zbrojnym.** Warstwa robotnicza, pozbawiona najlepszych swoich elementów, które przeniosły się do biurokracji sowieckiej, w dodatku rozpuszczona w trzech czwartych przez świeżo ze wsi napływający materjał chłopski, znajduje się w stanie całkowitej apatji. Inteligencja jeżeli nie wyczerpuje wszystkich swych sił w ciężkiej walce o byt, przechyla się całkowicie ku nacjonalizmowi i napoleonizmowi.

»Stalin i Bucharin — czytamy w tej charakterystycznej korespondencji moskiewskiej — z całą świadomością i konsekwencją podążają ku »Braumairowi« **z ominięciem strefy demokratycznej. Dokoła w powietrzu pachnie Bonapartem.** Szukasz tylko gdzie, gdzie on i kto on? Materjał dla niego leży odłogiem. Są to ostrzelani we wszystkich ogniach bolszewicy, przedewszystkiem zaś powszechny nastrój zarówno warstw kierujących jak szarej masy«.

(s-i.)

Zupełne rozbicie organizacyj wywrotowych na Białorusi

Marsz. Rataj nie pozwolił na rewizję w skrajnie lewicowych klubach poselskich

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. **Na terenie województwa wileńskiego aresztowano ogółem 300 osób,** stojących w bezpośredniej albo pośredniej styczności z Hromadą i Związkiem komunistycznym zachodniej Białorusi. **Cała organizacja techniczna i komunistyczna na Białejrusi została rozbita.** Akcja likwidacyjna dotknęła **lewicę Poal Sjon i lewicę Bundu i Niezależną Partję Chłopską.**

W Warszawie ujęto ogółem 39 osób. Tu u jednej z osób znaleziono t. zw. **Ordre de Bataille armji polskiej,** rozmieszczenie pułków technicznych, dyslokację jednego z korpusów wojskowych, oraz tekst okólnika, nakazujący **przystąpienie do terroru wobec zdrajców partji, agentów policji.** Nadto znaleziono **znaczne ilości pieniędzy** — w polskiej i obcych walutach. Jak się dowiadujemy, akt oskarżenia ma **być wygotowany w najbliższym czasie.**

Minister sprawiedliwości Meysztowicz odbył wczoraj dłuższą konferencję z marszałkiem Sejmu, Ratajem. Rozmowa odnosiła się do sprawy aresztowania posłów. Jak się dowiadujemy, minister **Meysztowicz prosił marszałka Rataja o zezwolenie na dokonanie rewizji w klubach poselskich skrajnej lewicy.** Marszałek Rataj **odmówił jednak temu.**

Aresztowanie piątego posła

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. Z Wilna nadeszła wiadomość, że na polecenie prokuratora aresztowano poprzedniej nocy posła białowiejskiej włościańsko-robotniczej „Hromady“, Pawła **Miotłę,** tegosamego, który niedawno prowadził tłum na więzienie w Łukiszkach.

Poseł Miotła aresztowany został nad samą granicą sowiecką, niedaleko Stołpców.

Dalsza akcja likwidacyjna

Z Warszawy donoszą:

W niedzielę aresztowano w Warszawie m. i. niejakiego Jana Rokulskiego, wysłannika ekspozytury białostockiej. Podczas rewizji u Rokulskiego znaleziono mały aparat litograficzny oraz projekt odezwy komunistycznej, która miała być wydana w związku z likwidacją roboty wywrotowej.

Wśród aresztowanych w niedzielę komunistów, szereg osób był zaopatrzony w doskonale podrobione dowody osobiste.

Z aresztowanych w Warszawie komunistów **67 osób postawił prokurator w stan oskarżenia** z art. 102 k. k.

Z ramienia władz sądowych nadzór nad akcją władz bezpieczeństwa w stolicy spoczywa w rękach sędziego śledczego Jasińskiego. W niedzielę asystował on przy rewizji w mieszkaniach aresztowanych w Wilnie posłów.

Aresztowanie „tymczasowego rządu białoruskiego“

Z Wilna donoszą:

We wsi Turkowszczyźnie w pow. Mołodeczańskim, wykryto w domu członka miejscowego komitetu hurtka, Griszla, kompletnie zorganizowany urząd pocztowy Białoruskiej Hromady, mający za zadanie przemycanie komunistycznej bibuły i doręczanie jej na terenie Wileńszczyzny. Znaleziono stosy odezw i plakatów treści komunistycznej.

Jak wykazała rewizja, w lokalu centralnego komitetu Hromady miejscowy komitet ten uważał się za **tymczasowy rząd białoruski.**

Rewizji dokonano o godz. 3 w nocy, kiedy centralny zarząd Hromady odbywał **tajne nocne posiedzenie. Aresztowano wszystkich obecnych** na posiedzeniu i przystąpiono do rewizji. Znaleziono pokwitowania na otrzymaną od G. P. U. sumy, listy członków Hromady itd., nadto **szczegółowo opracowany plan organizacji powstania na ziemiach wschodnich.** Plan ten przewidywał **tworzenie band dywersyjnych,** które z wiosną b. r. miały dokonać szeregu **zamachów na pociągi, koszary, poczty i posterunki policyjne.** Znaleziono również większe sumy w dolarach i w złotych, otrzymane przed kilku dniami z Rosji via Gdańsk.

Tej samej nocy z udziałem przedstawiciela ministerstwa skarbu przeprowadzono **rewizję w Banku Białoruskim** w Wilnie i **obłożono aresztem sumę 500.000 złotych.** Działalność banku została zawieszona i poddana kontroli komisarza rządu.

Policja wykryła kufer odezw komunistycznych, nadesłanych z Mińska przez Gdańsk.

Przychwycenie sprawozdań komunistycznych dla Moskwy

Z Wilna donoszą:

W czasie rewizji w lokalu sekretarjatu komunistycznej partji zachodniej Białorusi znaleziono m. in. obszerną korespondencję przygotowaną do wysłania do Moskwy. Korespondencja ta zawierała **dokładne sprawozdanie z działalności komunistów w Polsce,** a szczególnie na terenie województw wschodnich. — Sprawozdanie doprowadzone było aż do ostatnich dni.

Wątpliwości i zastrzeżenie marszałka Rataja

Warszawa, 18 stycznia (PAT). W dniu wczorajszym wieczorem marszałek Sejmu, Rataj, wystosował do ministra sprawiedliwości Meysztowicza pisma treści następującej:

Do ministra sprawiedliwości **Meysztowicza** — w miejscu! Opierając się na piśmie z dnia 15 bm. i na informacjach p. ministra dotyczących okoliczności, wśród których nastąpiło pozbawienie wolności posłów **Taraszkiewicza, Wołoszyna i Rak-Michajłowskiego,** jak i czynów, dla których zostali przytrzymani **nie znalazłem dotychczas dostatecznych podstaw do żądania zwolnienia ich i wzięcia odpowiedzialności za konsekwencje zwolnienia.** Dowiaduję się jednak, że w ciągu dnia wczorajszego pozbawiono wolności posłów **Hołowacza i Miotłę.** Nie umiem osądzić, czy w związku ze sprawą, dla której przytrzymano trzech powyżej wspomnianych posłów, czy też chodzi o sprawę odrębną. Proszę o spieszne nadesłanie mi wyjaśnienia.

Szczególnie proszę o wyrażenie oświadczenia, czy posłowie Hołowacz i Miotła zostali schwytani na gorącym uczynku zbrodni pospolitej. Nie mając bowiem możności dokładnego i samodzielnego zbadania sprawy we wszystkich szczegółach muszę z konieczności opierać się na oświadczeniach i informacjach p. ministra. Chcę zaznaczyć, że gdyby pozbawienie wolności posłów Hołowacza i Miotły stało w związku ze sprawą trzech pierwszych posłów, **to fakt, że nastąpiło ono prawie w 24 godzin później, nasuwałby zewnętrznie biorąc wątpliwość, czy zachodzi wypadek schwytania na gorącym uczynku.**

Podpisano: Rataj, marszałek Sejmu.

Marsz. Rataj u prezesa Rady ministrów

Warszawa, 18 stycznia (PAT). Wczoraj o g. 18.30 marszałek Sejmu, **Rataj,** przybył do gmachu prezydjum Rady ministrów, gdzie został przyjęty przez prezesa Rady ministrów Józefa **Piłsudskiego. Konferencja trwała około 40 minut.**

Solidarność społeczeństwa z ministrem Zaleskim

Warszawa, 18 stycznia (PAT). W związku z wygłoszonem ostatnio przez ministra spraw zagranicznych **Zaleskiego przemówieniem na bankiecie w Resursie Kupieckiej,** prezydent Rady ministrów otrzymał szereg depesz, między innemi nadesłało depeszę **walne zebranie Koła Związku Obrony Kresów Zachodnich z Królewskiej Huty.** Powyższe koło stwierdza, że przemówienie ministra spraw zagranicznych z dn. 9 stycznia o zagadnieniach zachodnich Polski **dokumentuje jedność dążeń społeczeństwa w tej sprawie.** Zebrani zasyłają **gorące uznanie za męskie i wyraźne stanowisko p. ministra,** rozumiejąc jego przemówienie w ten sposób, że rząd będzie nieustępliwy nietylko **w każdej piędzi ziemi,** ale nieustępliwy z każdej cząstki **naszych wpływów narodowych na Śląsku i Pomorzu.**

Gdańskie stowarzyszenie robotnicze nadesłało w związku z wyżej wspomnianem przemówieniem ministra Zaleskiego depeszę, która daje wyraz solidarności polskich robotników w Gdańsku z wywodami ministra.

Głos amerykański za tezą ministra Zaleskiego

Waszyngton, 18 stycznia (PAT). Dzisiejsza republikańska »Washington Post« w artykule wstępnym pod tytułem **»Polska ostrzega«** pisze w związku ze sprawą zamierzonego zwinięcia kontroli militarnej nad Niemcami: **Polska jest zaniepokojona rozbudową fortec niemieckich** na jej zachodnich granicach. Wiadomości z Berlina o rzekomej gotowości Polski do wyrzeczenai się korytarza za Kłajpedę i propa-

Zemsta Arabki

Przekład z francuskiego przez M. M

I.

Od niedawna dopiero przybyłem do Mascara, a już zawiązałem bardzo bliski stosunek przyjaźni z kapitanem Melchjorem B., szefem tak zwanego „arabskiego Biura“ na całą okolicę.

Kapitan mieszkał od szeregu lat w Algierze, znał nawskróś miejscowe obyczaje, biegle władał językiem arabskim, a poza tem był człowiekiem wysoce wykształconym i kulturalnym, przytem niezmiernie miłym, choć nie pozbawionym pewnej dozy oryginalności. — Wszyscy go lubili, ceniąc wysoko przymioty jego charakteru i umysłu.

Wiedząc, z jaką ciekawością i zamiłowaniem pragnąłem poznać lepiej Algier, wtajemniczał mnie chętnie w miejscowe zwyczaje i wierzenia swoich poddanych Arabów. Jest to naród dziwny, do dziś dnia pełen tajemnic swoich, naród mało nam znany na ogół i niedoceniony, jak należy, a jednak niezmiernie pociągający i pełen uroku dla tych, którzy pragną go poznać, studjując go bez żadnych uprzedzeń.

W krótkim czasie, obcując ciągle razem, nie rozstawaliśmy się prawie wcale.

Pewnego wieczoru spotkałem go na placu Bellevue, gdzie się schodzili zwykle mieszkańcy Mascara.

— Szukam cię wszędzie od rana — rzekłem — i nawet w biurze nie wiedzieli, gdzie się ukrywasz?

— Ah — odparł żywo — kazali mi brać udział z żołnierzami mojej dywizji w wyścigach w Mostaganem, więc organizuję to wszystko i mam ciągłe konferencje u generała z naszymi „aghami“ i „caidami“.

— Czy ciekawe przynajmniej są takie wyścigi?

— Tak, zapewne, ale tyle już tego widziałem! Zresztą najlepiej sam się o tem przekonasz, biorąc w nich udział, chodź z nami, pożyczę ci jednego z moich koni, a nocować będziesz ze mną w moim namiocie.

— Zgadzam się z radością — zawołałem.

— A ja ci dziękuję — odparł Melchjor serdecznie.

— Więc pamiętaj, pojutrze o 3 zrana, koń twój gotów do drogi, będzie czekał pod twemi drzwiami, ale staraj się wstać wcześnie, tak, by przybyć pierwszy na plac Arghoub, naprzeciw Biura arabskiego, bo tam będą ustawiać się w szeregi, co jest dość ładnym widokiem

II.

Pojutrze o wskazanej porze, w noc ciepłą i jasną, jak dzień, stanąłem konno na wskazanym mi placu. Mieszkańcy Mascara, zwabieni hałasem i ruchem, dziwnym o tej godzinie, wychylali się ze swoich okien, z ciekawością przyglądając się szerokiej ulicy, która zwolna zapełniała się jeźdźcami. Długie ich szeregi występowały zwolna z pobliskich uliczek, jadąc w milczeniu, spowici cali w swoje burnusy, a na czele każdego oddziału jechał „caid“, szef szczepu i chorągiew.

Księżyc już zachodził, rzucając ostatnie blaski na ten biały pochód, srebrząc swem światłem metalowe półksiężyce, odcinające się świecącą plamą na tle barwnych jedwabi muzułmańskich sztandarów.

Domy okoliczne rzucały dookoła rozległe cienie, drzewa pochylały się zlekka pod dotykiem porannego wiatru, a zresztą najgłębsza panowała wokół cisza, cisza, przerywana tylko od czasu do czasu brzękiem broni, jeśli potrąciła o metal uprzęży, uderzeniem kopyt końskich o twardy bruk uliczny, lub przeciągłem, żałosnem rżeniem klaczy.

Niedługo cały ten orszak ustawił się w porządku na placu przed gmachem, mieszczącym Biuro arabskie, a poszczególne dywizje i oddziały szczepów stanęły koło siebie i wszyscy w najgłębszem milczeniu i ciszy oczekiwali na rozkaz odmarszu.

W kilka chwil później na szczycie minaretu, jaśniejącego już blaskiem „wschodzącego słońca“, ukazał się „muezzin“ i głosem pełnym, dźwięcznym a potężnym zarazem, śpiewać począł modlitwę poranną.

Na to wezwanie żaden muzułmanin nie pozostanie obojętnym, to też wszyscy kawalerzyści zeszli ze swoich koni i, padając na kolana, głową bijąc o ziemię, oddawali pokłon Panu wschodzącego Dnia.

I to głębokie, pokorne skupienie tego tłumu, który na głos śpiewu jednego człowieka korzył się w pyle przed swoim Bogiem, głębokie czyniło wrażenie. A głos ten śpiewny, niesiony na falach powietrza, odbijał się echem o wzgórza okoliczne i do nas wracał wraz z odgłosami poranku, budzącej się do życia natury, i ze świeżemi powiewami, pełnemi zapachów cudnych, a gdy ostatnie odgłosy śpiewu świętego milkły w przestrzeni, kapitan Melchjor ukazał się na wspaniałym, ognistym swym wierzchowcu, poczem podjechał do tubylczych szefów i przejechał przed frontem oddziałów, dając rozkaz wymarszu. Sam stanął na czele, dając mi znak, bym się z nim zrównał i zwolna za nami cała kolumna rozciągnęła się i ustawiła w pochód w kierunku Mostaganem.

Zbliżając się do Beni-Chongran, droga stawała się coraz węższą, wreszcie była to już tylko kamienista ścieżyna, po której jechać było można tylko jeden za drugim.

Miejscowy agha, którego domek wznosił się na skale nad urwiskiem, zaprosił nas na czarną kawę, a odmowa równałaby się u muzułmanów strasznej obrazie, więc oczywiście przyjęliśmy to zaproszenie. Stanęliśmy teraz na wzniesieniu, skąd rozległy roztaczał się widok, ozłocony cały promieniami słońca, które dochodziły do nas poprzez gęstwę liści rosnącej w tem miejscu kępy drzew. Patrzyłem przed siebie zadumany, pogrążony w myślach, gdy nagle poczułem dotknięcie ręki na mojem ramieniu, obróciłem się żywo. Przedemną stał młody chłopiec, mogący liczyć 16—18 lat, białość jego cery dziwnie odbijała od ciemnych twarzy naszych jeźdźców, był smukły i wysoki, o łagodnym wyrazie twarzy, dużych, ciemno-niebieskich oczach i jasnych włosach, co razem sprawiało wrażenie, iż nie pochodzi z rasy arabskiej. Uprząż jego konia ozdobiona była wiszącą przy siodle małą mandoliną, on zaś miał zawieszony przy jedwabnym pasie zdobny jatagan, jako jedyną broń, którą przy sobie nosił. Zdziwił mnie niemile ten poufały sposób postępowania, więc spytałem niemal szorstko:

— Czego chcesz odemnie?

Ton mego głosu widać go nie zniechęcił, bo zwrócił się ku mnie z uśmiechem pół łagodnym, pół szyderczym zarazem, igrającym mu po ustach i podał mi pomarańczę, którą trzymał w palcach białych i smukłych, jakby ręki kobiecej. Podziękowałem mu, pytając łamaną arabszczyzną, dlaczego o mnie pomyślał?

— Gorąco jest — odparł — a ty jesteś przyjacielem kapitana, więc chciałem, byś mógł się odświeżyć tym owocem. — Mówił biegle i doskonale po francusku.

Jedząc moją pomarańczę, podszedłem w stronę wzgórza, skąd widać było lepiej wspaniałą kaskadę, wytryskującą ze skał naprzeciw mnie będących. Młody ów człowiek konno jechał tuż koło mnie i kilku naszych jeźdźców nam też towarzyszyło.

O kilkanaście kroków dalej stała grupa kobiet arabskich i dzieci, które z podełba, podejrzliwie a ciekawie ku nam spoglądały.

(C. d. n.).

ganda Niemiec o rewizję zachodnich granic Polski **są scharakteryzowane przez ministra Zaleskiego** w ostatniej jego mowie jako fantazyjne i propagandowe. Obserwując z tej strony Atlantyku sytuację i względnie szczere współdziałanie Brianda i Stresemanna stwierdzić należy, że odmowa Niemiec w sprawie porozumienia się z komisją kontrolującą co do **zniesienia fortyfikacyj wschodnich wydaje się być błędem ze strony Niemiec.** Wobec zawarcia traktatu bezpieczeństwa i arbitrażu rozbudowa fortyfikacyj jest **niezgodna z szeroko rozgłaszaną nową polityką Locarna.**

Obchód ku czci Spinozy

Dnia 21 lutego br. ma się odbyć w Hadze wielki obchód 250-tej rocznicy śmierci Spinozy. Przygotowuje go międzynarodowe Stowarzyszenie „Societas Spinozana". W programie znajduje się przedewszystkiem uroczysta akademja przy udziale władz państwowych holenderskich, dyplomacji, delegatów akademji, uniwersytetów i Towarzystw filozoficznych wszystkich krajów. Poza tem odbędzie się przejęcie domu, w którym ostatnio mieszkał i zmarł Spinoza i w którym będzie urządzony instytut badań filozoficznych. Nastąpi też uczczenie odnalezionego niedawno grobu Spinozy.

W związku z temi uroczystościami będzie obradować międzynarodowy zjazd zwolenników i badaczów Spinozy, jako pierwszy z projektowanych zjazdów i będzie wydany tom „Chronicum Spinozanum".

Celem zbierania funduszu na kupno domu i utworzenia instytutu .Stowarzyszenie „Societas Spinozana" ogłosiło następującą odezwę:

„Z czcią ludzkość szuka tych punktów, gdzie genjusz dotknął ziemi, albowiem pragnie mieć w większej pewności jego obecność. Dom Szekspira w Stratfordzie, siedziba Woltera w Ferney, wejmarski dom Goethego, czy pokoik Dantego we Florencji, stały się celami pielgrzymek, kierujących kroki ludzkie ku wspólnym ideałom.

Kto szuka Spinozy w Holandji, nie ominie domku w Rhijnsburgu, w którym młody Spinoza najpierw kształtował swój umysł i który już stał się miejscem pamiątkowem. A potem zatrzyma się przed cichym domem w Hadze przy Paviljeensgracht, gdzie na poddaszu Spinoza wykończył swoją Etykę i 21 lutego 1677 r. ducha wyzionął. O tym właśnie domu Renan napisał: C'est d'ici peut etre quo Dieu a tet vu de plus pres". Profanowano ten dom najbardziej poziomem użytkowaniem, aż zagroziło mu, że będzie zburzony. — Przenigdy nie powinno to nastąpić! Wszyscy, których owiała atmosfera pokoju spinozyzmu i którzy poznali postać Spinozy, by ją wielbić, połączą się w wysiłku aby ten dom zachować dla jego prawego właściciela — dla ludzkości.

W roku 1927 minie 250 lat od śmierci Spinozy i dnia, w którym zaczęła promieniować jego Etyka. W rocznicę 21 lutego dom na Paviljoensgracht będzie oddany na własność publiczność. Nie ma to być martwe muzeum ,lecz ośrodek budzący życie. Będzie tutaj zgromadzone wszystko, co jeszcze świadczy o istnieniu Spinozy, jak: portrety, dokumenty, listy, książki,'będzie też skupione całe piśmiennictwo, dotyczące Spinozy, by służyć badaczom wszystkich krajów. „Domus Spinozana" będzie instytutem, którym ma zarządzać komitet międzynarodowy"

Wzywamy do składania ofiar. Potrzeba 40.000 guld. hol. na kupno domu i urządzenie instytutu Ofiary przyjmuje z Polski i wschodniej Europy prof. dr Ignacy Myślicki Warszawa, Piękna 47a.

Uroczysta dekoracja „Krzyżem Legjonów" w Jaworznie w obecności gen. Rydz-Smigłego

Dnia 16 b. m. w niedzielę odbyła się w Jaworznie uroczysta dekoracja odznaczonych „Krzyżem Legjonów". Uroczystość, dzięki udziałowi przedstawicieli władz państwowych i miejscowych, oraz olbrzymiej rzeszy obywatelstwa, zamieniła się w imponującą manifestację na rzecz idei Legjonów i ich wodza. Z Warszawy przybył inspektor armji, **gen. Rydz-Śmigły,** który też w imieniu marszałka Piłsudskiego dokonał dekoracji. Towarzyszył mu generalny sekretarz „Związku Legjonistów" w Warszawie, kap. rez. Nowak. Okręgowy Zarząd „Związku Legjonistów" w Krakowie reprezentował prof. Pochmarski. W uroczystości wzięli udział również syn. p. Prezydenta, inż. Franciszek Mościcki, oraz zięć dyr. Tadeusz Zwisłocki.

W południe w pięknie przystrojonej sali „Sokoła" odbyła się uroczysta akademja. Wzięli w niej udział wszyscy wybitni obywatele Jaworzna okolic, oraz tłumy publiczności, wśród niej licznie reprezentowana sfera robotnicza. Władze reprezentowali **starosta Trześniowski** i kierownik starostwa, komisarz **Reindl** z Chrzanowa, pułk. **Zientarski** ze Szczakowej z korpusem oficerskim 14 p. p., radca sądu p. **Wajda** oraz burmistrz **Racek**, dyr. Kielski, dyr. poczty p. Schlender, insp. Nikel, nadinsp, Strzelecki. Przybyli dyrektorowie gwarectwa jaworznickiego, pp. Czerlunczakiewicz i Wachlowski, dyrektar Sulikowski z „Azotu", dyr. Neugebauer i dyr. Winkler, inżynierowie pp. Bendt, Machalski, Zajdel i inni. Duchowieństwo reprezentowali ks. kanonik Jaworski i ks. Bukowski, b. legjonista. Miejscowy oddział „Związku Legjonistów" prowadził prezes oddziału p. St. Kolka, oddział strzelecki p. Faltus, oddział powstańców górnośląskich p. Lasko, zastęp harcerski inż. Zechenter.

Akademję jako prezes komitetu uroczystości zagaił dyrektor **Zwisłocki,** w pięknych słowach uprzytamniając zwycięstwo idei Legjonowej i jej znaczenie dla państwa. Następnie odbyła się dekoracja. Na podwyższeniu sceny ustawił się zastęp ośmdziesięciu siedmiu legjonistów, oraz zasłużonych dla idei legjonowej obywateli z Jaworzna i okolicy, którym komisja weryfikacyjna w Warszawie nadała zaszczytne odznaczenie „Krzyża Legjonów". Przeznaczonych do odznaczenia powitał gen. Rydz-Śmigły, w serdecznych i podniosłych słowach przedstawiając znaczenie dekoracji, oraz wypływające stąd obowiązki wobec ojczyzny, dla której służba pod znakiem „Krzyża Legjonów" winna być obywatelską kontynuacją żołnierskiej pracy w szeregach. Piękne swe przemówienie zakończył gen. Rydz-Śmigły wzniesieniem okrzyku na cześć Prezydenta państwa i marszałka Piłsudskiego, podjętego wśród gorących owacyj, poczem osobiście dokonał uroczystego aktu dekoracji w towarzystwie sekretarza Zarządu Głównego „Związku Legjonistów" p. **Nowaka.** W imieniu okręgowego Zarządu „Związku Legjonistów" w Krakowie przemówił prof. **Pochmarski,** wygłaszając odczyt o ideologji Legjonów i państwotwórczej pracy marszałka Piłsudskiego. — W części artystycznej wyróżniła się szczególnie koncertowa gra sekstetu myzycznego pod batutą p. Dawidowicza, oraz śliczna deklamacja Jadzi Stankiewiczówny i piękne produkcje chóru „Lutni" ze Szczakowej pod batutą p. Szali. Odśpiewanie hymnu państwowego zakończyło tę piękną i podniosłą uroczystość. Udział w niej niezwykle licznie zebranej, kilkutysięcznej publiczności, z której część spora nie mogła dostać się do wypełnionej po brzegi sali „Sokole", był najlepszem świadectwem wciąż wzrastającej żywotności idei legjonowej. Na cześć jej przedstawiciela, znamienitego oficera Legjonów i Armji polskiej, gen. Rydza-Śmigłego, przywitanego serdecznie przez burmistrza Racka i Związki miejscowe, urządzono kilkakrotnie gorącą owację. Piękna, reprezentacyjna zabawa towarzyska, odbyta wieczorem w sali „Sokoła", była miłem uzupełnieniem uroczystego dnia, skupiając licznie sfery towarzyskie Jaworzna i okolicy pod protektoratem miłych gospodyń, p. Czerlunczakiewiczowej oraz p. starościny Reindlowej.

W rocznicę powstania styczniowego

Kraków, 18 stycznia.

Celem uczczenia rocznicy powstania styczniowego i pamięci bohaterów walk o niepodległość, zawiązał się z inicjatywy p. wojewody Darowskiego komitet obywatelski, w skład którego weszli: Prezydent miasta Ralle, reprezentant wojskowości, instytucyj przysposobienia wojskowego i wszystkich sfer tutejszego społeczeństwa. Komitet ten na posiedzeniu, odbytem dnia 17 bm. uchwalił następujący program obchodu tej rocznicy: W piątek 21 stycznia br. o godz. 16.30 koło odwachu w Rynku zbiórka orkiestr wojskowych, delegacji oficerskich, Związków przysposobienia wojskowego, delegacje młodzieży ze sztandarami, ewentualnie delegacje innych instytucyj i korporacyj. Z pod odwachu uformowany pochód ruszy przed Przytulisko weteranów przy ulicy Biskupiej (godzina 17). Po odegraniu przez orkiestry wojskowe odpowiednich utworów patrjotycznych odbędzie się w przytulisku manifestacja zebranych delegacyj na cześć weteranów. W razie niepogody udział młodzieży w zbiórce i pochodzie odpada.

Sobota dnia 22 stycznia 1927 r. o godz. 7.30 msza żałobna, urządzona w kościele OO. Reformatów przez Związek weteranów; o godz. 10 rano uroczysta msza w kościele N. P. Marji z udziałem reprezentantów władz cywilnych i wojskowych, delegacyj oficerskich, delegacyj Związków przysposobienia wojskowego, młodzieży szkolnej, innych instytucyj i korporacyj. — Przed kościołem ustawi się kompanja honorowa wojskowa z muzyką i sztandarem oraz kompanja honorowa P. P. Po nabożeństwie defilada biorących udział w nabożeństwie oddziałów wojskowych i policji państwowej Ponadto odbędzie się wieczorem w sobotę akademja w Domu Żołnierza dla żołnierzy garnizonu, zaś w szkołach publicznych w tymsamym dniu poranki dla młodzieży szkolnej.

KRONIKA

Kraków, 18 stycznia.

Drugi zjazd geografów i etnografów słowiańskich

Z początkiem czerwca odbędzie się w Polsce drugi zjazd geografów i etnografów słowiańskich. Pierwszy zjazd odbyty przed trzema laty w Pradze, a który objął Polskę, Czechosłowację, Jugosławję, Bułgarję i Rosję, uchwalił jednomyślnie odbycie następnego zjazdu w Polsce. Zjazd organizuje Polska Akademja Umiejętności.

Uczestnicy zjazdu w liczbie około 200, rozwożeni będą specjalnym pociągiem po całej Polsce. Projekt marszruty obejmuje: Katowice, Poznań, Gdańsk, Warszawę, Wilno, Lwów, Borysław, Zakopane, Kraków.

W Warszawie odbędzie się uroczyste otwarcie zjazdu, w Krakowie zaś — zamknięcie. Po drodze uczestnicy wycieczki zjazdowej będą oprawadzani przez fachowych specjalistów ze wszystkich dziedzin nauk geograficznych i etnograficznych. — W skład komitetu organizacyjnego wchodzą przedstawiciele nauk geograficznych ze wszystkich środowisk uniwersyteckich polskich. Na czele komitetu organizacyjnego stoi prof. Eugenjusz Romer ze Lwowa. Komitet wykonawczy stanowią prof. uniw. Jagiellońskiego Ludomir Sawicki, prof. Akademji górniczej w Krakowie Walery Goetel. Siedzibą komitetu jest w Krakowie uniwersytet Jagielloński, Instytut geograficzny.

Zjazd delegatów Tow. Nauczycieli szkół wyższych

Z Katowic donoszą:

Dnia 16 bm. odbył się w Katowicach doroczny walny zjazd delegatów Towarzystwa Nauczycieli szkół wyższych. Z porządku dziennego przyjęto sprawozdanie z działalności zarządu, któremu udzielono absolutorjum, kokonano uzupełniających wyborów do zarządu ,oraz do komisji rewizyjnej i rozjemczej. Następnie zjazd uchwalił szereg rezolucyj, między innemi w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności członków, uchylających się od spełniania obowiązków obywatelsko-narodowych.

Kredyty na miejskie piekarnie mechaniczne

Z Warszawy donoszą:

W najbliższych dniach odbędzie się w min. skarbu konferencja, na której ustalone zostaną zasady podziału 2 i pół miljona złotych, przeznaczonych przez min. skarbu, jako pożyczki dla miast a budowę piekarni mechanicznych. O kredyty te starają się cztery miasta: Warszawa, Kraków, Tarnów i Stryj.

WRĘCZENIE ODZNACZEŃ. W niedzielę wojewoda krakowski w otoczeniu naczelników wydziałów województwa dokonał udekorowania krzyżem oficerskim „Odrodzenia Polski" dra Antoniego Mikulskiego, dyrektora państwowego seminarjum nauczycielskiego w Krakowie, oraz złotym krzyżem zasługi em. radcę Marjana Jaguśińskiego, b. zastępcę starosty krakowskiego.

ŚWIĘTO JORDANU będzie jutro w Krakowie uroczyście obchodzone przy udziale reprezentantów władz i wojskowości. O godz. 10-tej odbędzie się solenna suma, po której nastąpi święcenie wody na plantach, naprzeciw cerkwi św. Norberta.

LOSOWANIE KSIĄŻECZEK OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W P.K.O. W sobotę dnia 15 bm. o godz. 1-szej popoł. wylosowano w P.K.O. 14 premjowych książeczek oszczędnościowych. Wygrane po 1.000 złotych padły na następujące numery: 13.928, 12.579, 18.427, 1.582, 5.246, 16.434, 12.198, 15.037, 8.717, 5.241, 115, 17.898, 4.774 i 2.267.

Książeczki wylosowane sprzedane były w urzędach pocztowych: Warszawa Włocławek, Pszczyna, Bydgoszcz, Przemyśl, Zelów, Lipno, Sieraków, Lwów, Lubraniec, Wilanówek, Słupca.

Losy z koła wyciągały dziewczynki z Zakładu sierót im. Sienkiewicza (Piękna 5).

PRZEBUDOWA RZEŹNI GMINNEJ ŻYDOWSKIEJ. Na wczorajszem posiedzeniu krak. Rady wyznaniowej pod przewodnictwem prezydenta gminy izr., dra Landaua, uchwalono przebudowę gminnej rzeźni drobiu wedle nowoczesnych wymogów higjenicznych. kosztem 50.000 złotych, na który to cel uchwaliła Rada wyznaniowa zaciągnąć pożyczkę. Plany wypracowane przez inż. Weinbergera, zostaną przedłożone magistratowi, a po ich zatwierdzeniu rozpocze prezydjum gminy rozprawę ofertową na wykonanie tej budowy. Budowa zostanie z wiosną br. rozpoczęta, i ma w przeciągu trzech miesięcy być wykonaną.

REDUTA PRASY 1 LUTEGO. Komitet Reduty prasy wielkiego reprezentacyjnego balu Syndykatu dziennikarzy krakowskich, rozpoczął już rozsyłanie zaproszeń. Osobiście zgłaszać się można po zaproszenia codziennie do redakcji „Czasu" od godziny 4-tej po południu.

Reduta prasy odbędzie się w dniu 1 lutego we wszystkich salach Starego Teatru, udekorowanych wprost olśniewających przepychem barw i rozmaitością linji.Pracami dekoracyjnemi kieruje wybitny specjalista w tej dziedzinie malarz-dekorator, prof. Czesław Wallis. — Interesującą atrakcją dla miłośników ... będzie konkurs taneczny, zorganizowany przez wybitne siły zawodowe, a w których wezmą udział najświetniejsi dancerzy i najzgrabniejsze danseuse. Zorganizowany również będzie cały szereg innych konkursów z cennemi nagrodami. Panowie wybiorą sobie królowę piękności, panie — najbardziej interesującego mężczyznę. Ponadto przyznaną będzie nagroda na najpiękniejszy kostjum i za najgustowniejszą toaletę balową. Sądząc z dotychczasowych, licznie napływających zgłoszeń, zarówno z Krakowa, jak i z różnych stron Polski, śmiało rokować można można, że Reduta prasy tego roku, jak i lat poprzednich, ukształtuje się jako największa, a zarazem najwytworniejsza zabawa sezonu.

FILM POLSKI KU WYŻYNOM. „Rzuceni na ofiarny stos". Polska produkcja filmowa zaczyna się ożywiać. Coraz więcej dobrych scenerjuszów. Poważni literaci zainteresowują się tą dziedziną twórczości, dając naszemu filmowi możność rozwoju i ekspansji. Jak się dowiadujemy, p. Jerzy Braun, poeta i powieściopisarz, nacz. redaktor „Gazety Literackiej", napisał scenarjusz p. t.: „Rzuceni na ofiarny stos". Jest to pierwszy film polski, zakrojony na miarę monumentalną, a jego fascynująca akcja rzucona jest na tło dwu wielkich epok walk niepodległościowych: 1) powstania styczniowego i 2) Legjonów.

W wykonaniu tego obrazu biorą wybitni fachowcy zagraniczni, a opracowanie jego i reżyserja spoczywa w rękach reż. Józefa Lejtesa, który w tym celu przyjechał z Wiednia, i ma rozpocząć zdjęcia w pierwszej połowie lutego. Według dotychczasowych, przedsięwziętych na wielką skalę przygotowań, sądzić można, że obraz rozpocznie nową erę w polskiej produkcji filmowej.

Obrazem powyższym zainteresowały się czynniki państwowe a protektorat nad nim objął Zarząd Główny Związku Legjonistów.

REWIZJA KONCESYJ INWALIDZKICH. Kierownictwo oddziału krakowskiego Legji Inwalidów W. P. zawiadamia swych członków, by w związku z przeprowadzaniem przez krakowską Izbę skarbową rewizji koncesyj, składali odnośne podania najpóźniej do dnia 20 bm., jak również zaciągali wszelkich informacyj w sekretarjacie Legji (ul. Warszawska 16).

ARESZTOWANIE AGITATORA KOMUNISTYCZNEGO. Policja krakowska aresztowała znanego na terenie Krakowa agitatora komunistycznego, Leona Holzera false Ungera, pieczątkarza, od dłuższego czasu bez zajęcia, zamieszkałego przy ul. Długosza 5. U Holzera znaleziono archiwum komunistyczne , obejmujące szereg okólników, instrukcyj, broszur, ulotek i t. p. wydawnictw komunistycznych, oraz zapiski, wskazujące na to, że Holzer rozwijał silną agitację komunistyczną na terenie Krakowa, oraz innych miast województwa krakowskiego, jak Chrzanów, Tarnów, Rzeszów, N. Sącz, a nadto na G. Śląsku oraz zagłębiu dąbrowskiem, dokąd wyjeżdżał dla zorganizowania jaczejek komunistycznych. Holzer karany już był w 1924 r. jednorocznem ciężkiem więzieniem za zbrodnię szpiegostwa, a w 1926 r. 6-tygodniowem ścisłym aresztem za należenie do tajnych organizacyj komunistycznych. Holzera odstawiono do sądu w Krakowie.

MOŻLIWOŚĆ ZLIKWIDOWANIA STRAJKU PIEKARSKIEGO. Od wczoraj toczą się w magistracie pertraktacje czeladzi piekarskiej z przedsiębiorcami, przy współudziale delegatów z Warszawy. Jak nas informuje, prawdopodobnie w dniu dzisiejszym strajk zostanie zlikwidowany.

ZNOWU PORANIONY PRACUJĄCY PIEKARZ. Lekarz dyżurny Pogotowia udzielił pierwszej pomocy Józefowi Srece, piekarzowi, lat 22 liczącemu, który został pobity przez strajkującego swego kolegę zawodowego. Lekarz dyżurny stwierdził u Sroki kilka ran zadanych nożem.

OSOBLIWY TRANSPORT. Dzisiejszej nocy przejeżdżała przez Kraków koleją grupa obywateli czechosłowackich w poszukiwaniu pracy, która usiłowała dostać się pod Równem do Sowdepji. Straż graniczna jednak spostrzegła przekradających się i zamiar ich udaremniła, odsyłając ich z powodu braku odpowiednich dokumentów do granic Czechosłowacji. Jedna z kobiet z owego transportu z powodu wyczerpania głodem, nagle zasłabła na tutejszym dworcu. Zawezwany lekarz Pogotowia przewiózł ową kobietę do szpitala, szpital jednak chorej nie przyjął, wobec czego chorą zaopiekował się posterunek policyjny na dworcu.

CHCIAŁ WRÓCIĆ NA GOŚCINNE WYSTĘPY. Policja aresztowała W. Zmarzłego, rodem z Tarnowa, złodzieja, który wydalony z Krakowa, ponownie pojawił się na bruku.

ZAKWESJONOWANA GARDEROBA. Posterunek policyjny w Prokocimiu zakwestjonował większą ilość garderoby i różnych części bielizny, którą zdeponowano na wspomnianym posterunku. Bieliznę tę odebrano od zawodowego złodzieja kolejowego.

EQUADOR. — Niezwykle ciekawe wrażenia z „Campu" naftowego, gdzie pracują Polacy i z wycieczki w Wysokie Andy — opowie we czwartek, 20 bm. w sali odczytowej YMKI Feliks Daszyński, który 2 lata spędził w tym egzotycznym kraju, pracując jako przełożony Polaków, zajętych tam w firmie angielskiej. Odczyt urozmaici zademonstrowanie okazów egzotycznych i projekcja obrazów świetlnych. — Początek o godzinie 6.30 wieczór.

ŚLUB adwokata dra Adama Zagórowskiego z p. Jadwigą Orzelską, córką ś. p. Teodora i Eugenji ze Skulskich, odbył się w Wilnie dnia 23 grudnia 1926 r. Związek małżeński pobłogosławił ks. Kurnatowski.

Ziółkowy spirytus antys. kosm.

MERIDIOL

powszechnie znany środek domowy do pielęgnowania i nacierania ciała. MERIDIOL używia, wzmacnia, dezinfekuje, tworzy ciała odpornem i elastycznem. Do nabycia w Aptece Im. Król. Jagwigi, Mr. J. Koperskiego, ul. Karmelicka L. 9 i w Aptece K. Wiśniewskiego i Ski, ul. Florjańska L. 15 w Krakowie oraz we wszystkich aptekach. 109

„Legjonowy opłatek w Wieliczce

Staraniem oddziału Związku Legjonistów w Wieliczce odbyła się w sobotę w Wieliczce w sali p. Krzemienia uroczystość opłatka legjonowego, na którą przybyli: starosta Olszewski, burmistrz Aywas, naczelnik salin Starnawski, **prezes »Sokoła«** Braun, inż. Jackiewicz, insp. policji Mleko, reprezentanci »Strzelca«, młodzieży akademickiej, **miejscowych stowarzyszeń** sportowych itp. Zebranie zagaił prezes Związku Legjonistów w Wieliczce, Pallan, witając w słowach serdecznych obecnych przedstawicieli władz i towarzystw. Zakończył toastem na cześć państwa i Prezydenta Rzeczypospolitej. Imieniem Okręg. Zarządu Związku Legjonistów przemówił sekretarz Strojek z Krakowa na cześć marsz. Piłsudskiego. Następnie burmistrz m. Wieliczki Aywas w dłuższej i nadzwyczaj i interesującej mowie przedstawił obecną sytuację międzynarodową, która wymaga od nas konsolidacji wewnętrznej i skupienia się około osoby marsz. Piłsudskiego. Kończąc wzniósł toast na pomyślność i rozwój »Związku Legjonistów«. W dalszych przemówieniach podniesiono znaczenie organizacji **strzeleckiej dla zabezpieczenia** naszej niepodległości i konieczność pracy około wzmocnienia tej organizacji w Wieliczce. Toast na cześć starosty miejscowego Olszewskiego **zakończył** tę miłą uroczystość.

GRUZLICA PŁUC jest nieubłaganą i corocznie, nie robiąc różnicy dla wieku, płci i stanu, kosi miljony ludzi. Przy zwalczaniu **chorób płucnych** bronchitu i kaszlu pp. Lekarze stosują **„Balsam Tiocolan Age"**, który ułatwiając wydzielanie się plwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała, usuwa kaszel. **Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i składy apteczne.**

Mała państewko, a olbrzymie gaże

Z Warszawy donoszą:

Pod takim tytułem zamieściła »Ostdeutsche Morgenpost« obszerny artykuł o kłopotach w. m. Gdańska. Nowy rząd widzi jedyny ratunek w sanacji finansów państwowych, która ma się w pierwszym rzędzie wyrazić zmniejszeniem sztabów urzędniczych, oraz ponowną redukcją ich uposażeń. Autor zaznacza, że przed niedawnym czasem nastąpiła już raz redukcja pensji urzędniczych, przyczem charakterystycznem było, że redukcjom nie uległy wielkie gaże, jak np. prezydenta senatu. »Prezydent senatu gdańskiego pobiera rocznie 48 tys. guldenów czyli 34.400 marek niemieckich, podczas gdy np. kanclerz Marx otrzymuje tylko 30.000 marek. Członek senatu gdańskiego pobiera rocznie 25.800 guldenów, minister Rzeszy niemieckiej 27.000 marek. Dyrektor Banku Gdańskiego otrzymuje rocznie 60.000 guldenów i do tego jeszcze bezpłatne służbowe mieszkanie. Przy takich wydatkach nie można się dziwić, jeśli finanse państwa nie są w porządku, i to tak liliputiego państwa, jak Gdańsk«. Cały aparat był od pierwszej chwili za wielki, bez zastanowienia przystąpiono do bezładnej gospodarki, nie zważając na ostrzegawcze głosy sfer przemysłowych i handlowych. »Nie pomogło nawet, gdy pewnego dnia giełda gdańska na znak protestu przeciw polityce podatkowej senatu podwoje swe zamknęła«.

Bo w jaki sposób zechce Gdańsk usprawiedliwić utrzymywanie parlamentu złożonego z 120 posłów, jak wyjaśni konieczność posiadania rządu złożonego z 22 głów.

»Winę swego ciężkiego położenia finansowego ponosi tylko Gdańsk sam«.

Podziękowanie

JWPanu Drowi Michałowi Hładijowi, dyrektorowi szpitala OO. Bonifratrów w Krakowie, składam najserdeczniejsze podziękowanie za dodatkowe przeprowadzenie ciężkiej operacji pęcherzowej, przez co uratował mnie od śmierci. Dziękuję również administracji szpitala oraz Bratu Teodorowi za troskliwą opiekę i pielęgnację w czasie mojej choroby. 111

Marjan Heinz
Dyrektor kancelarji Magistratu miasta Tarnowa

TEATRY-KINA-KONCERTY

Dnia 18 stycznia

KINA

Najmilszy, najweselszy i najdowcipniejszy program sezonu! Arcyfilm prod. 1927 r.
HAROLD LLOYD
w swej najnowszej i najlepszej kreacji pod tyt.
HAROLD MA PECHA
7 aktów humoru i śmiechu do łez. Ponadto w programie niesłychanie wesoła komedja erotyczna p. t.
Niewolnice haremu
SZTUKA św. Jana 4 SZTUKA

TEATR ŚWIETLNY „UCIECHA"
Począt. przedst. o godz. 5, 7, 9 w niedz. o g. 3
CORINNE GRIFFITH
najpiękniejsza artystka świata w filmie p. t.
AFRODYTA ZA PARAWANEM
Ponadto komedjo-dramat serca kobiety p. t.
REWJA PIĘKNA
Akcja rozgrywa się wśród artystów kabaretowych. Wspaniałe wkładki baletowe. Program 3-godz.

WANDA
Gertrudy 5
Począt. przedst. o g. 5-ej 7 i 9-tej w niedz. od 3-ej.
Komedja najśmieszniejszych omyłek w 8 aktach
NOC ZAPOMNIENIA
Pech szczęściarza i szczęście pechowca. Humor. Werwa. Pikanterja. Erotyzm. W rolach głównych: Vivian Gibson, Diomira Jacobini, Paul Heidemann, Bruno Kastner i inni. — Ponadto bajeczna komedja w 2 aktach oraz Tygodnik Pathé

„Promień"
Podwale 6
LYA DE PUTTI
w słynnym dramacie w 8 aktach na tle stosunków w Rosji u schyłku panowania ostatnich carów, w wspaniałym filmie pod tytułem:
W IMIENIU CARA

TEATR ŚWIETLNY BAGATELA ul. Karmelicka 4
DOUGLAS FAIRBANKS
w najwytworniejszej swej kreacji w filmie pod tytułem
ZNAK ZORRY
Cud siły, zręczności, odwagi! Nadzwyczajny humor! Sensacje jakich nigdy nie było! — Program dwugodzinny
Początek przedstawień o g. 4.30 popoł., ostatnie 9-10

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś we wtorek wraca na afisz po czterech latach głośna sztuka N. Jewreinowa „To co najważniejsze". Wznowienie tej sztuki daje tym, którzy jej jeszcze nie widzieli, sposobność zapoznania się z najciekawszym eksperymentem teatralnym lat ostatnich, dla tych zaś, którzy ją już znają, jest dzisiejsze wznowienie nowością ze względu na nową obsadę, w której z dawnych wykonawców pozostali tylko pp. Kosmowska, Zalewska i Klońska oraz dyr. Nowakowski. Aktorów prowincjonalnego teatru, którzy w charakterze „aktorów miłosierdzia" schodzą na scenę życia, grają pp.: Hańska, Socha i Leliwa. Mieszkańcami ponurego pensjonatu są pp.: Kosmowska, Turski i Niewiarowicz. Właścicielkę gra p. Zalewska, córkę p. Bednarska. W zabawnej próbie z „Quo Vadis" w akcie II-gim uczestniczą pp. Granowska, Drabikówna, Zarucka, Miedońska, pp.: Kustowski, Surzyński, Wysocki, Woźnik, Kulakowski, Karczewski, Filus, Żurowski. „To co najważniejsze" powtórzone będzie we wszystkie dni następnego tygodnia do piątku włącznie.

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI". Dziś i codziennie o godz. 7.30 wieczór z niebywałem entuzjazmem przyjęta operetka Kalmana „Księżna Cyrkówka". Naprawdę wspaniała wystawa i inscenizacja, oraz świetna gra całego zespołu z Elną Gistedt na czele, przeszła nawet oczekiwania. — Zwiększone balety, dwie pełne orkiestry, wzmocnione chóry pod wytrawną batutą Zdzisława Goryńskiego.

Wszystko to zapewnia „Księżnie Cyrkówce" długie powodzenie.

STEFAN ASKENAZE, świetny pianista, który przybył do naszego miasta, wystąpi z jedynym koncertem dziś, t. j. we wtorek, 18 bm. w Starym Teatrze. W programie: Brahms, Tansman, Albeniz, Ravel i Chopin.

Kawiarnia Teatralna w Krakowie
Tel. 2330 vis a vis Teatru im. J. Słowackiego Tel. 2820
Codziennie wieczór o godzinie 8·30
DANCING FAMILIJNY
połączony z występami pierwszorzędnych artystów tanecznych.
W niedzielę i święta Five Oclock. 9

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Wtorek, 18 stycznia: „To co najważniejsze" (premjera).
Środa, 19 stycznia: „To co najważniejsze".
Czwartek, 20 stycznia: popoł. „Betleem polskie" (szkolne) o godz 3.30; wieczór „To co najważniejsze".

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI".

Wtorek, 18 stycznia: „Księżna Cyrkówka".
Środa, 19 stycznia: „Księżna Cyrkówka".

Lekarz chorób nerwowych i umysłowych
Dr med. Józef Kirschner
uczeń prof. Monakowa (Zurych), b. asystent wolont. prof. Pötzla (Praga), Wagner-Jauregga (Wiedeń) i Kretschmera (Marburg) — przyjmuje
przy ul. Karmelickiej 10, I. p. (Tel. 32)
codziennie od godziny 3—5 po południu. 99

Z sali koncertowej

Krakowskie „Echo" i p. Aleksandra Szafrańska Pp. Dubiska i Arrau.

Kraków, 17 stycznia.

Dotychczasowemi występami przyzwyczaiło nas krakowskie „Echo" do tak wysokiego mniemania o wartości jego produkcyj, że zbyteczną wydać się już może rzeczą zatrzymywanie się nad stroną wykonawczą ostatniego koncertu pod kierunkiem dyr. Wallek-Walewskiego.

Dodać tylko chyba wypada, że rozrósł się ten zespół do liczby 70 członków, co nie pozostało oczywiście bez wpływu na siłę i jakość chóralnego brzmienia. Na specjalne atoli podkreślenie zasługuje bogactwo i świeżość programu z jakim wystąpili obecnie „Echiści", po raz pierwszy przeważnie śpiewając szereg pieśni Mendelsohna, Brucknera, Beli Bartoka, a ze swojskich: Nowowiejskiego, Lipskiego, Stadlera, Walewskiego, Lorenza, Garbusińskiego, Koniora i Wiechowicza. Audytorjum trafnie odczuło wysoką wartość Walewskiego „Tryptyku", w którym kompozytor po mistrzowsku operuje ludowemi tematami, oraz Stan. Lipskiego „Piosenki", chwytającej za serce bezpośrednością uczucia i melodyjnem pięknem. Utalentowanym ich twórcom zgotowali też bardzo licznie zebrani słuchacze głośną a serdeczną owację, której przedmiotem był również „cudotwórca"-dyrygent.

Ozdobą koncertu był współudział w nim p. Aleksandry Szafrańskiej, który już samem tylko zestawieniem programu wybił się ponad przeciętność estradowych wieczorów pieśniarskich, utrzymujących się najczęściej w granicach wiecznie powtarzanego szablonu. Fascynujące niekiedy pieśni Schreckera, Nowaka, Rawela, Mac-Dowella, Świerzyńskiego, Gablenza, Szymanowskiego, Rogowskiego i Kamieńskiego oddała znakomita artystka z niezwykłą muzykalnością inteligencją i subtelnością wyrazu, temi tak dobrze u nas znanemi zaletami, które ją zdawna chlubnie wyróżniały wśród naszych wybitnych śpiewaczek.

Przed minimalnem audytorjum wykonali pp. Irena Dubiska i Claudio Arrau sonatę A dur Mozarta i największe z fortepjanowych dzieł Schuberta: Fantazję C dur (według tematu odnośnej pieśni zwaną także „Wanderer-Fantasie"). Rodaczka nasza i p. Arrau, gość z południowej Ameryki, wykształcony w Berlinie, rozporządzają szczytową techniką, przyczem pianista reprezentuje typ szlachetnego wirtuoza, podczas gdy indywidualność skrzypaczki skłania się raczej ku zadaniom sztuki najpoważniejszym, którym służy z przejęciem się i oddaniem intencjom twórców. Oboje mają duży, głęboki ton, oboje cechuje wielka muzyczna kultura i refleksyjność w karbach utrzymujące wrodzony temperament.

Stanowią też doskonale do siebie przystającą artystyczną parę, która przez precyzyjne zgranie się osiągnęła wyniki nadzwyczajne, w takiej Szubertowskiej Fantazji reprodukcją jej massywnych harmonij, techniki oktawowej i passażowej, oraz patetycznej potęgi i wspaniałości wewnętrznego wyrazu — wprost porywające. Zrozumiałym był też entuzjazm, jaki zapanował wśród słuchaczy po tym właśnie punkcie programu.

Prócz tego odegrał p. Arrau poprawnie Bethovenowską Sonatę As-dur (op. 110), p. Dubiska zaś w Suicie E-dur Bacha wykazała duże poczucie stylu, którem niewątpliwie góruje nad swym — zresztą również świetnym — towarzyszem. Obojgu możnaby conajwyżej zarzucić zbytnie w niektórych ustępach przyspieszanie tempa, nietylko nieodpowiadające treści utworu, ale zacierające nawet miejscami przejrzystość tekstu, zwłaszcza jego ornamentyki, która wszak zawsze najdokładniej winna być wygraną. Można jednak mieć nadzieję, że w miarę dalszej ewolucji artystycznej koncertantów, zniknie z ich wykonania ta nieładna naleciałość wirtuozowskiej brawury, obniżająca tak często, jak już nieraz wspominaliśmy, wartość produkcyj najpierwszych nawet wykonawców.

Jul. Sw.

1 LUTY 1927 STARY TEATR
REDUTA PRASY
urządzona staraniem
Syndykatu
Dziennikarzy Krak.

Ostry atak PPS. na marsz. Piłsudskiego... w Berlinie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. Dzisiejszy »Vorwaerts« berliński ogłasza **sensacyjny artykuł** posła Diamanda. W artykule tym poseł Diamand **krytykuje niezwykle ostro politykę marszałka Piłsudskiego z punktu widzenia polityki socjalistycznej.** Zdaniem autora, rząd marszałka Piłsudskiego **jest niewiele różny od rządów reakcyjnych** i dopomaga obecnie skutecznie **do zwycięstwa reakcji w Polsce(?).**

Udział w rządzie marsz. Piłsudskiego ze względu na zbyt — zdaniem pos. Diamanda — absolutystyczne metody stosowane przezeń, **nie jest możliwy.** W końcu artykułu pos. Diamand wyraża się, że rząd obecny jest niebezpieczny dla przyszłego rozwoju socjalnego i politycznego Polski.

Okazuje się, że **PPS. zaczyna atakować marszałka Piłsudskiego już od strony Berlina,** nie mając **odwagi wystąpić jasno w kraju.**

Pogłoski o ustąpieniu ministra Romowskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. W kołach politycznych zapewniają, że minister komunikacji **Romocki,** który przebywa obecnie na urlopie, **nie wróci więcej na swoje stanowisko.** Wymieniają nawet nazwiska następców — jednakże podawanych nie można uważać za prawdopodobne. M. in. wymieniają nazwisko posła **Miedzińskiego** który poprzednio był **wysuwany na stanowisko,** mającego być znowu przywróconym resortu poczt i telegrafów. Nawiasem mówiąc, kwestja tego resortu i mianowania **nowego ministra ma być załatwiona ostatecznie w ciągu dnia jutrzejszego.**

Odrzucenie propozycji Pawelsa

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy")

Paryż, 18 stycznia. Na wczorajszem posiedzeniu **międzysojuszniczy komitet wojskowy odrzucił propozycję gen. Pawelsa,** wzywając **go do przedłożenia bardziej szczegółowych propozycyj.**

Pertraktacje nie zostały zerwane i będą nadal kontynuowane z chwilą kiedy gen. Pawels otrzyma **nowe instrukcje z Berlina.**

W związku odrzuceniem niemieckich propozycyj informują, że propozycje miały **charakter ściśle prawniczy** i odnosiły się do interpretacji art. 180 traktatu wersalskiego. **Komitet** wojskowy spodziewał się przedłożenia propozycji **natury technicznej,** dotyczących utrzymania względnie **modernizacji niemieckich fortylikacyj wschodnich.**

Nowe zebranie komitetu odbędzie się dzisiaj. Francuscy członkowie komitetu wojskowego oświadczyli wczoraj na posiedzeniu, że w **sprawach czysto prawniczych komitet nie jest kompetentny, albowiem może on wydać opinję tylko pod względem techniczno-wojskowym.**

Z kraju i ze świata

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ z domem cywilnym i wojskowym wyjedzie jutro albo pojutrze na kilkodniowy pobyt do Spały. W dniu 21 bm. odbędzie się w lasach tamtejszych polowanie na które zaproszeni zostali minister spraw zagranicznych Zaleski, szef protokułu dyplomatycznego Przeździecki oraz szereg osobistości ze świata dyplomatycznego i politycznego.

WICEPREMJER BARTEL wyjeżdża dziś wieczór do Krakowa.

POWRÓT KS. KARDYNAŁA KAKOWSKIEGO. Wczoraj po południu powrócił z Rzymu do Warszawy ks. kardynał Kakowski, arcybiskup i metropolita warszawski. Na dworcu witało go licznie zebrane duchowieństwo z ks. biskupem Gallem na czele oraz przedstawiciele miasta.

ZWOLNIENIE. Z Warszawy donoszą: Pozostający od kilku miesięcy w stanie dyspozycji p. Franciszek Puławski, ostatnio poseł Rzeczypospolitej w Stanach Zjednoczonych, zwolniony został całkowicie ze służby państwowej.

PATENTY OFICERSKIE. Minister spraw wojskowych, marsz. Piłsudski, zatwierdził rozporządzenie o patentach oficerskich. W myśl artykułu ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów, wszyscy oficerowie powinni posiadać patenty, które są oficjalnem stwierdzeniem każdego stopnia oficerskiego. Wzór patentu został ostatnio ustalony. Z pośród prac, nadesłanych na specjalnie ogłoszony konkurs, wybrano projekt prof. szkoły sztuk pięknych, Jastrzębskiego. Tekst patentów ułożono przy pomocy wojskowego Instytutu naukowo-wydawniczego, posługując się staropolskiemi wzorami. Format patentu został ustalony w rozmiarach 47×32 cm. Oficerowie otrzymają patenty na papierze czerpanym, albo też stosownie do życzenia, na pergaminie, przyczem obowiązuje ich zwrot kosztów. Patent drukowany na papierze czerpanym kosztował będzie 2 złote, na pergaminie 40 złotych.

WYDALENIE Z POLSKI P. BRESZKO-BRESZKOWSKIEGO. 17 stycznia otrzymał zamieszkały w Warszawie powieściopisarz rosyjski, Breszko-Breszkowski, nakaz opuszczenia granic Polski w przeciągu 24 godzin, t. zn. najpóźniej 18 bm.

O WYNAGRODZENIE ZA MAJĄTKI ZIEMSKIE, PRZEJĘTE NA CELE OSADNICTWA WOJSKOWEGO. Ministerstwo reform rolnych rozesłało do wszystkich ministerstw celem uzgodnienia projektu rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wynagrodzenie za majątki ziemskie, przejęte na kresach wschodnich z mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. na cele osadnictwa wojskowego. Rozporządzenie to zmierza do zastosowania zasad szacunku i sposobu wynagrodzenia, przewidzianych w ustawie z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, z tą zmianą, by przewidziane w tej ustawie wypłaty gotówkowe, zastąpione zostały przez wydanie skryptów dłużnych skarbu państwa, skupionych w ciągu kilku lat z odpowiednim oprocentowaniem.

Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU NAUKOWEJ ORGANIZACJI. Zainteresowanie naukową organizacją wśród sfer rządowych wzrasta coraz bardziej. Ministerstwo oświaty ma zamiar wprowadzić ten przedmiot do szkół zawodowych i urządzić wykłady dla nauczycieli tych szkół. Ministerstwo reform rolnych i dyrekcja poczt i telegrafów mają zamiar również rozpocząć badania celem stwierdzenia wydajności odpowiednich wydziałów. Równocześnie centralny Związek polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów podjął akcję utworzenia specjalnego wydziału dla zapoznania ogółu przemysłowców z naukową organizacją.

ZAMACH SAMOBÓJCZY SYNA WACŁAWA SIEROSZEWSKIEGO. Z Warszawy donoszą nam: Wczoraj po południu popełnił zamach samobójczy 20-letni Kazimierz Sieroszewski, student uniw. warszawskiego, syn Wacława Sieroszewskiego. Zamachu dokonał w mieszkaniu przy ul. Górnośląskiej, strzelając do siebie z rewolweru w klatkę piersiową. W stanie ciężkim przewieziony został do szpitala. Powodem zamachu ma być silny rozstrój nerwowy, trwający od dłuższego czasu.

KOMUNISTYCZNA RADA MIEJSKA. — W Pruszkowie pod Warszawą odbyły się wybory do Rady miejskiej. Największą ilość mandatów w liczbie 1 otrzymali komuniści.

BEZPOŚREDNIA KOMUNIKACJA Z CZECHOSŁOWACJĄ. Dyrekcja kolei w Stanisławowie ukończyła budowę mostu koło Woronienki, tak, że teraz będzie już możliwa bezpośrednia komunikacja z Czechosłowacją na linji Stanisławów—Woronienka—Jasina.

ROZWYDRZENIE POLITYCZNE. W nocy o godz. 2 urządzono bandycki napad na komendanta oddziału Związku strzeleckiego w Tuszynie, Kotlickiego, demolując mieszkanie. Policja wszczęła dochodzenie, w wyniku którego przytrzymano 5-ciu uczestników napadu. Wszyscy są członkami czynnemi miejscowego „Sokoła", którego prezesem jest burmistrz.

POD ZARZUTEM SZPIEGOSTWA. Onegdaj aresztowano w Katowicach b. oficera armji niemieckiej, Sforowskiego. Istnieją poszlaki, że aresztowany był na usługach wywiadu niemieckiego. Bliższych szczegółów w tej sprawie brak.

ZAMACH NA POCIĄG BERLIN—WARSZAWA. Prasa berlińska donosi, iż w nocy z soboty na niedzielę między miejscowościami Erkner i Wilhelmshagen nieznani sprawcy ułożyli na torze kolejowym belkę i usunęli jednocześnie kilka lamp z semaforu. Lokomotywa pociągu pośpiesznego Berlin—Warszawa zmiażdżyła spróchniałą belkę, dzięki czemu jedynie uniknięto katastrofy. Zarząd kolei Rzeszy wyznaczył nagrodę 1.000 marek za schwytanie sprawców.

BURZE ŚNIEŻNE W ROSJI. Z Moskwy donoszą: Burze śnieżne, szalejące od kilku dni w Rosji, wpłynęły na częściowe wstrzymanie ruchu kolejowego. Nieliczne pociągi, jakie kursują, zaopatrywane są w dwie lokomotywy. W powiecie saratowskim kilkadziesiąt wsi zostało całkowicie zasypanych śniegiem.

TRZĘSIENIE ZIEMI NA KAUKAZIE. Z Moskwy donoszą. W nocy na sobotę w szeregu miast okręgu kaukaskiego dało się odczuć trzęsienie ziemi. Ludność w popłochu opuściła domostwa i spędziła noc pod gołem niebem.

SAMALOTY W WALCE Z SZARAŃCZĄ. — Z Moskwy donoszą: Komisarjat dla spraw rolnictwa donosi o olbrzymich rozmiarach plagi szarańczy. Około 280 tysięcy hektarów pól zasiewnych opanowane jest przez zarazki najniebezpieczniejszej ze wszystkich gatunków szarańczy azjatyckiej. Władze sowieckie przygotowują się do energicznej walki z szarańczą, na razie na przestrzeni 200.000 hektarów. Do okręgów nadwołżańskiego i kaukazkiego mają być wysłane cztery samoloty dla tępienia szarańczy.

KOSZTY WALKI Z ALKOHOLIZMEM W AMERYCE. Z Waszyngtonu donoszą: W związku z ósmą rocznicą wprowadzenia prohibicji w Stanach Zjednoczonych, ogłoszono statystykę, z której wynika, że rząd wydał na walkę z alkoholizmem 63 miljonów dolarów.

Sprawa ustaw samorządowych

Przewodniczący sejmowej komisji administracyjnej poseł Buzek (Wyzwolenie) zarządził rozesłanie członkom komisji administracyjnej wszystkich **projektów ustaw samorządowych** przyjętych przez komisję w drugiem czytaniu, a zarazem wyznaczył termin prekluzyjny dla zgłoszenia poprawek do trzeciego czytania. Termin ten kończy się z dniem 23 stycznia br. Poprawki mają być do tego dnia złożone w kancelarji sejmowej, przyczem zwrócono uwagę członkom komisji, że tylko te poprawki, które w powyższym terminie zostaną zgłoszone, będą mogły być rozważane w trzeciem czytaniu. Ponadto zarządzono rozesłanie wszystkich wspomnianych projektów prezydjum klubów reprezentowanych w komisji administracyjnej celem umożliwienia im zajęcia wobec nich stanowiska. Do tego czasu przewodniczący komisji ma odbyć konferencję z wiceministrem spraw wewnętrznych dr Jaroszyńskim na temat poprawek do projektu a także obradować ma **zespół przedstawicieli stronnictw,** które zawarły kompromis w zakresie ustaw samorządowych. Obrady te dotyczyć mają uzgodnienia poprawek i ustalenia metod, umożliwiających **szybkie załatwienie spraw przez Sejm i Senat.**

TELEGRAMY

Odpowiedź ministra Meysztowicza marsz. Ratajowi w sprawie uwięzienia posłów Hołowacza i Miotły

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. Minister sprawiedliwości Meysztowicz nadesłał dziś rano **odpowiedź na wczorajsze pisma marszałka Sejmu Rataja w sprawie uwięzienia posłów Hołowacza i Miotły.**

Minister Meysztowicz w odpowiedzi swej oznajmia, że **zażąda informacyj od władz, które zarządziły** aresztowanie i wyjaśnienia żądane nadeśle natychmiast marszałkowi po ich otrzymaniu.

Przedłużenie wypłaty zasiłków bezrobotnym

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. Wczorajszy »Monitor« ogłasza rozporządzenie, **przedłużające o 17 tygodni wypłaty zasiłków dla bezrobotnych** w mieście i powiecie **lwowskim,** powiatach **bialskim, żywieckim, wadowickim, rybnickim,** miastach **Ostrowcu,** Radomiu, **Kaliszu,** powiatach **wieluńskim, piotrkowskim, radomskim** oraz w szeregu mniej uprzemysłowionych miejscowości.

Ustawa o komitecie floty narodowej

Warszawa, 18 stycznia (PAT). Trzecie czytanie noweli do ustawy o **komitecie floty narodowej** odbędzie się w sejmowej komisji morskiej 21 bm. o godz. 10.30 rano. Na posiedzeniu tem obecny będzie minister przemysłu i handlu.

Ustawa o poborze rekruta

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 stycznia. Do laski marszałkowskiej **wpłynął dziś rządowy projekt ustawy o poborze rekruta na rok 1927-28.**

Prezydent Reichstagu p. Loebe w Warszawie

Warszawa, 18 stycznia (PAT). Prezydent Reichstagu niemieckiego Loebe przybył w dniu dzisiejszym z Łodzi do Warszawy w towarzystwie Zerbego, posła na Sejm ze stronnictwa »Zjednoczenia niemieckiego«. Na dworcu prezydenta Loebego powitał poseł niemiecki w Warszawie, Rauscher. Po wizycie w poselstwie niemieckiem i pobieżnem zwiedzeniu miasta, prezydent Loebe przybył o godzinie 1 w południe **do gmachu sejmowego złożywszy wizytę marszałkom Ratajowi i Trąmpczyńskiemu.** Prezydent Loebe podejmowany był przez klub PPS. śniadaniem w bufecie Sejmu, a następnie zjawił się w klubie sprawozdawców parlamentarnych, skąd udał się na obiad do posła niemieckiego. Wieczorem prezydent Loebe odjechał do Berlina.

Wybuch petard na torze kolejowym

Mysłowice, 18 stycznia (PAT). Na torze kolejowym między stacjami Mysłowice a Brzezinką **eksplodowały przymocowane do szyn dwie petardy alarmowe,** skutkiem czego zostały zatrzymane dwa pociągi osobowe, przejeżdżające tą linją. Dochodzenia w toku.

Wybuch bomby obok konsulatu włoskiego w Nowym Jorku

Nowy Jork, 18 stycznia (PAT). Nastąpił tu **w sąsiedztwie konsulatu włoskiego wybuch bomby.** Według oświadczenia policji wypadek ten **nie ma żadnego podłoża politycznego.**

Po zamknięciu kroniki

Wielkie śnieżyce w Stanach Zjednoczonych i na Syberji

W zachodniej Syberji od kilku tygodni dają się odczuwać nadzwyczaj silne mrozy. Szaleją również wielkie śnieżyce. 55 pociągów zasypanych śniegiem utknęło w drodze. W Omsku temperatura spadła do 35 stopni Reumira. Natomiast na Krymie piękna pogoda wiosenna.

W Nowym Jorku i na wschodzie Stanów Zjednoczonych panują wielkie mrozy. Temperatura w stanie Illinois spadła do —.23 C. w Chicago do —.9 C., w Nowy Jorku do —.5 C. Szaleją również wielkie śnieżyce.

KURS OFICERSKI. W szkole administracji na Łobzowie pod kierownictwem płk. T. Dębskiego odbywa się od 15 bm. kurs 6-ciu oficerów linjowych, którzy po przebyciu kursu obejmą stanowiska oficerów materjałowych i żywnościowych w swych pułkach. Nadto przybyło na kurs 50 podoficerów zawodowych służby intedanckiej do przeszkolenia. Kurs trwać będzie 4 i pół miesiąca.

KRADZIEŻ MANUFAKTURY. Józefowi Surówce, tragarzowi, skradziono z wózka na placu Kolejowym jeden bal manufaktury, który miał nadać na wagę kolejową.

OSOBLIWY KONKURENT. Anastazja Cieślik, służąca, doniosła do policji, że niejaki Józef Różny lat 27 liczący, wyłudził od niej pod pozorem małżeństwa 37 złotych i srebrny zegarek. Różny zaopatrzywszy się w gotówkę i zegarek, opuścił swą przyszłą małżonkę i zbiegł z Krakowa.

OKRADŁ PRZYJACIÓŁKĘ Z GARDEROBY. Aresztowano niejakiego Władysława Nędzę, lat 28 liczącego, bez zajęcia, który okradł swą przyjaciółkę, Rozalję Weintraub z garderoby, wartości 400 złotych.

PORADNIK JĘZYKOWY rozpoczął rocznik XXIII punktualnem wyjściem i szeregiem interesujących artykułów. Inż. J. Rzewnicki prostuje niektór zapędy oczyszczenia słownictwa kucharskiego z naleciałości obcych i stara się do spolszczania utrzymać we właściwej mierze. Red. Zawiliński przedstawia w zwięzłym artykule „Kiedy i jak uczyć interpunkcji?" Następują „Zapytania i odpowiedzi", przedruk artykułu prof. A.A. Kryńskiego „O poprawności języka", wycinki z gazet, głos A. Pragłowskiego „W sprawie słownictwa handlowego i korespondencja redakcji. Zapowiedź na r. 1927 mieści program artykułów z dziedziny gramatyki polskiej w szkole. Pożyteczne to pismo kosztuje rocznie zł 8. (PKO. nr. 404.600).

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek Główny A-B, 39):

Wtorek, 17 bm. Prof. uniw. Wilkosz: „Filozofja i psychologja religji W. Jamesa".

Początek wykładów o godz. 7 wieczór.

DZIAŁ GIEŁDOWY

WALUTY I DEWIZY BEZ ZMIANY, AKCJE W DALSZYM CIĄGU MOCNIEJSZE.

Kraków, 18 stycznia.

Na prywatnym rynku efektów w dniu dzisiejszym tendencja mocniejsza, zainteresowanie z każdym dniem wzrasta, wobec utrzymującej się zwyżki. Zainteresowanie żywe. Notowano: Zieleniewski 13.80—14, Górka 18.75—19.50 Siersza Górnicza 3.15, Trzebinia Żelazo 0.35, Parowozy 0.62.0.66, Bank Przemysłowy 0.13—0.14, Tohan 0.25—0.26, Krakus 0.38—0.40, Cybie 5.10—5.20, Chodorów 112, Piasecki 13.50. Z papierów nienotowanych Jaworzno 15.30—15.550, Lokomotywy 2.17—2.20, Cegielski 18.50—19, Bank Polski 93 zł., Nafta Polska 0.30—0.32.

Na rynku walut i dewizy tendencja utrzymana, kursa niezmienione, podaż nieco większa. W Krakowie gotówka 8.99—8.99½, czeki bankowo 9.02, Warszawa gotówka 8.98—8.9875, czeki 9.0125, we Lwowie gotówka 8.98—8.99, czeki 9.02, Katowice gotówka 9—9.00½, czeki 9.01—9.01½. Reszta dewiz utrzymana przy minimalnych odchyleniach kursowych. Bank Polski bez zmiany, gotówka 8.95, czeki 8.98.

Giełda zurychska

Zurych, 18 stycznia (PAT). Zamknięcie: Paryż 20.66.5, Londyn 25.19 3/4, Nowy Jork 5.19.5, Belgja 72.20, Włochy 22.20, Hiszpanja 84¼, Holandja 207.65, Berlin 123.15, Wiedeń 73.10, Sztokholm 138.65 Oslo 133. Kopenhaga 138.37½, Sofja 3.75, Praga 15.37½, Warszawa 57.50, Budapeszt 90.62½, Białogród 9.12½ Ateny 6.72½, Kostantynopol 2.60, Bukareszt 2.80, Helsingfors 13.07½, Buenos Aires 214.50. Tendencja spokojna.

Giełda wiedeńska

Wiedeń, 18 stycznia. Zniżka stopy procentowej w Banku Narodowym wpłynęła na wzmocnienie kursów. Do tego przyczyniła się też mocna tendencja na giełdzie berlińskiej i tamtejsze silne zakupy. Tendencja panowała dziś mocna przy żywem zainteresowaniu. W dalszym przebiegu usposobienie było spokojniejsze, pod koniec zainteresowanie nieco osłabło. Niektóre papiery obniżył się. Również renty zniżkowały.

Seirsza Górnicza 3, Portland 41, Karpaty 10.15, Galicja 117, Schodnica 14.50, Nafta 12.40, Alpiny Montany 45.50, Bank Hipoteczny 0.45, Fanto 12.90, Zieleniewski 10.50.

„Szwajcarskie gorzkie zioła" (z marką „Kogut") są stosowane przy chorobach żołądka, kiszek, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie gorzkie zioła" są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości. „Szwajcarskie gorzkie zioła" pobudzają apetyt. Sprzedają apteki po 1·50 zł za pudełko.

Skład główny: apteka A. Gąseckiego w Warszawie, ulica Leszno L. 41.

Wysyłamy najmniej 2 pudełka po otrzymaniu 4 złotych 80 groszy (z przesyłką)

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić, iż z dniem 16-go b. m. 105

otwieram restaurację w nowym lokalu przy ul. Starowiślnej 26

Sale nowego lokalu urządzone zostały według ostatnich wymogów higjeny i z wyszukanym komfortem.

Dziękując za okazane mi dotychczas względy, polecam się nadal P. T. Publiczności, zapewniając, że jedynem mojem staraniem będzie zadowolenie P. T. Gości w zupełności.

Restauracja Weissbrot.

Zjazd Zrzeszenia Związków Przemysłowych zachodniej i południowej Polski

Jak już donieśliśmy, odbyła się w sobotę konferencja Zrzeszenia Związków Przemysłowych zachodniej i południowej Polski w Krakowie pod przewodnictwem prezesa Związku przemysłowców w Krakowie barona Goetza-Okocimskiego.

Po przywitaniu członków zjazdu, a w szczególności reprezentantów Związku zachodnio-polskiego przemysłu cukrowniczego w Poznaniu, który po raz pierwszy brał udział w konferencji Zrzeszenia, oraz po powitaniu Związków przez prezydenta Izby handlowej i przemysłowej p. T. Epsteina, wygłosił b. minister poseł Szydłowski nader interesujący referat o syndykatach, konwencjach, kartelach, jako zagadnienia gospodarczego. Referent omówił obecnie obowiązujące ustawodawstwa, które normują prawodawstwo kartelowe i zwrócił uwagę na wybitnie społeczny charakter tych form życia gospodarczego, które w obecnych trudnych warunkach produkcyjnych dążą do uregulowania produkcji zbytu. Referent postawił wniosek, ażeby Zrzeszenie rozpoczęło pracę nad ustawodawstwem kartelowem, idącą w kierunku pozytywnego załatwienia form prawnych kartelowych,, obecnie bowiem ustawodawstwo austrjackie i rosyjskie, obowiązujące na terenie Polski, zajmuje stanowisko negatywne wobec karteli; inaczej ma się rzecz w b. zaborze pruskim. W myśl wywodów referenta uchwalono sprawę tę postawić na najbliższej konferencji Zrzeszenia, które ma się odbyć w Bielsku.

Również po dyskusji uchwalono bliżej zająć się sprawą projektu ustawy, dotyczącej racjonalizacji wytwórczości w przemyśle, nad którem obecnie pracuje rząd i która jest przedmiotem obrad komisji opinjodawczej przy Komitecie Ekonomicznym Rady ministrów. Wobec ustania strajku angielskiego wysuwa się na pierwszy plan problem podtrzymania naszego eksportu węglowego i hutniczego. Obecne połączenia zagłębia węglowego z morzem osiągnęły już granice swojej sprawności. Należało by przeto przystąpić do rozszerzenia istniejącego położenia lub też stworzyć nowe połączenia. To ostatnie możnaby stworzyć albo zapomocą kanału, albo zapomocą kolei. Ponieważ budowa kanału potrwa za długo i koszty budowy są mniej więcej trzy razy wyższe, niż koszty budowy nowej linji kolejowej, przemawia koncepcja raczej za budową połączenia kolejowego. Przy obecnie istniejącym eksporcie węgla w wysokości 5 miljonów ton rocznie, dalsze obciążenie jest niemożliwe, gdy tymczasem zachodzi potrzeba eksportu dalszych 7 miljonów ton. Koszty nowej budowy podobnej w Niemczech wynoszą 360.000 franków szwajcarskich na 1 kilometr. U nas moglibyśmy przyjąć ze względu na niższe płace robotnicze, koszty te na 240.000, czyli 550 kilometrów potrzebnych będzie około 120 miljonów franków szwajcarskich. W razie uzyskania podobnego kapitału amortyzacja szybkoby nastąpiła, a co najważniejsze, ułatwionoby w wysokim stopniu konkurencję z węglem angielskiem. Wykonanie tej budowy może się odbyć etapami — należy liczyć się w każdym razie z budową dwuletnią — jednak przystąpienie już dzisiaj do tej budowy odda olbrzymią przysługę, pomijając kwestję zatrudnienia robotników dzielnicy poznańskiej i pomorskiej, które obecnie są skazane na korzystanie z niemieckiego odcinka przez Kluczbork. Nie należy przytem zapominać, że przemawiają za tem również względy i na rozbudowę naszej floty handlowej. Z tego też powodu już przy obecnych pracach nad portem w Gdyni należy port ten rozbudowywać pod kątem widzenia budowy tej nowej drogi kolejowej. W wyniku dyskusji, która się na ten temat rozwinęła, uchwalono przedłożyć rządowi następującą rezolucję: „Zrzeszenie stwierdza, że budowa bezpośredniej kolei towarowej, łączącej polskie zagłębie węglowe z portem w Gdyni, jest nieodzowną koniecznością dla zapobieżenia stałym przesileniom w polskiem zagłębiu węglowem i usunięciu rujnującego państwo bezrobocia. Bez uskutecznienia budowy tej kolei, oraz odpowiadającej potrzebom gospodarstwa społecznego rozbudowy portu w Gdyni, nie może być mowy o zapewnieniu przemysłowi węglowemu tej produkcji, która jest niezbędną do zapewnienia dostatecznej pracy rzeszom robotniczym zagłębia węglowego, do utrzymania aktywności bilansu handlowego, oraz do rozwoju portu w Gdyni i jednocześnie rozwoju floty handlowej. Z tych powodów Zrzeszenie prosi usilnie rząd, by przystąpił w najbliższym czasie do rozpoczęcia budowy powyższej linji kolejowej, oraz poparł z całą energją rozbudowę portu w Gdyni".

Równocześnie z tą sprawą poruszono i kwestję kosztów przewozu na linjach Kalety—Podzamcze. Według zarządzeń ministerstwa komunikacji, linja ta została oddana do użytku dla eksportu węgla, oraz przesyłek towarowych, kierowanych z Wielkopolski do Małopolski i Śląska, oraz odwrotnie. Jednakże na tej linji pobiera się specjalne opłaty wyższe, aniżeli przewiduje taryfa, przez co uniemożliwia się kierowanie przesyłek tą drogą. Z tego powodu uchwalono rezolucję, skierowaną do ministerstwa komunikacji, ażeby na drodze kolejowej Kalety—Podzamcze stosowano ogólnokrajową taryfę opłat przewozowych, gdyż w przeciwnym wypadku istniejąca linja nie mogłaby oddać odpowiednich usług wymianie dóbr między Wielkopolską, Śląskiem i Małopolską, narażając firmy, nią się posługujące, na zwiększenie kosztów produkcji.

Po omówieniu również fatalnych stosunków, panujących u nas wskutek zbyt długiego okresu obiegu wagonów, przystąpiono do obrad nad świadczeniami socjalnemi, a w szczególności nad procentami zwłoki, placonemi od świadczeń socjalnych na rzecz funduszu bezrobocia. W tej materji istnieją różne przepisy i tak procenta zwłoki na Zakład Ubezpieczenia od wypadków, oraz Zakład Pensyjny dla funkcjonarjuszów wynoszą 2 procent miesięcznie, na rzecz Kas chorych 6 procent rocznie, podczas gdy na rzecz funduszu bezrobocia procenta zwłoki wynoszą 5 procent za każdy rozpoczęty miesiąc. Pomijając kwestję absurdalności powyższych ciężarów, wysokość opłacanych procentów zwłoki zupełnie mija się z celem. — Z tego powodu Zrzeszenie wypowiedziało się za zniżeniem procentów zwłoki na rzecz funduszu bezrobocia najwyżej do 1 procent miesięcznie.

Specjalnym tematem obrad były również wysokie koszty, związane za sprawą założenia, przełożenia, przyłączenia, oraz utrzymania telefonów na sieciach państwowych głównych i lokalnych. Dzisiejsze rozporządzenia normują koszty te z punktu widzenia fiskalnego i dlatego obniżenie tych kosztów jest rzeczą pierwszorzędnej wagi już choćby z tego punktu widzenia, że telefony należą do instytucji użyteczności publicznej. Zrzeszenie wypowiedziało się za zmianą obowiązujących rozporządzeń z dnia 13 grudnia 1924, oraz 24 lipca 1926 roku w tym duchu, ażeby opłata za posiadanie telefonu była tylko opłata abonamentowa i ażeby zniesione zostały specjalne opłaty za założenie, przełożenie, przyłączenie i utrzymanie telefonu.

W związku z sprawą ułożenia przyszłej taryfy celnej powołane zostały specjalne komisje fachowe, pracujące dla poszczególnych działów naszego gospodarstwa. Dziwnym zbiegiem okoliczności nie powołano komisji dla przemysłu spożywczego. Wobec wysokiego rozwoju tego przemysłu Zrzeszenie zwraca się do ministra o powołanie do życia podobnej komisji. Ponadto w sprawach celnych zwrócono uwagę na konieczność liberalnego ttraktowania przepisów celnych dotyczących ulg celnych w wypadku kiedy zachodzą elementarne szkody.

Przedmiotem obrad Zrzeszenia był wkońcu opracowany projekt przez rząd o stosunku pracodawcy do urzędników prywatnych. Wbrew temu, że sprawa ta jest już dzisiaj na mocy istniejących ustaw dostatecznie uregulowaną, ministerstwo pracy i opieki społecznej projektuje wydanie ustawy, która normuje termina wypowiedzenia jakoteż wysokość odprawy na wypadek wypowiedzenia pracy urzędnikowi. Charakterystyczną cechą tego projektu jest fakt wprowadzania różnych terminów wypowiedzenia zależnie od tego, czy wypowiada pracodawca. czy też pracobiorca a nadto postanowienia karne grożące pracobiorcom karą więzienia w razie przekroczenia przepisów ustawy. Przeciw temu projektowi wypowiedziało się Zrzeszenie w duchu negatywnym.

Na wniosek jednego ze Związków uchwalono zwrócić się do rządu w sprawie przydzielenia trzech miejsc w Centralnej Komisji Przywozowej, która w obecnych czasach odgrywa bardzo poważną rolę regulując import towarów z zagranicy.

Celem zainteresowania zagranicy przemysłem polskim i ułatwienia przypływu kapitałów zagranicznych do Polski uchwalono poprzeć akcję Izby handlowej Polsko-Austrjackiej w Wiedniu, która urządza w najbliższych miesiącach pokaz wytwórczości krajowej na rynku wiedeńskim.

Obecny Zjazd w Krakowie miał charakter bardzo poważny i wykazał siłę żywotną organizacji zrzeszonych w Zrzeszeniu Związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski.

NAJLEPSZYM ŚRODKIEM PRZECIW GRYPIE JEST KONIAK 96 MARTEL

Diarjusz ekonomiczny

— **Bilans handlowy Polski za grudzień ub. r.** przedstawia się następująco: wywóz 118,747.000 zł w złocie, przywóz 90,927.000 zł w złocie, nadwyżka wywozu nad przywozem 27,820.000 zł w złocie.

— **Wywóz w całym roku 1926 wyniósł 2,252,905.000 zł w złocie**, przywóz 1,549,367.000 zł w złocie, nadwyżka roczna wywozu nad przywozem 703,538.000 zł w złocie.

— **Nakaz w sprawie ograniczenia przemiału zboża** conajmniej do wysokości 70 proc. wyda rząd ze względu na brak mąki.

— **Sprawa rozdziału 2 i pół miljona zł,** przeznaczonych przez min. skarbu jako pożyczka dla miast Warszawy, Krakowa, Tarnowa i Stryja, na budowę piekarń mechanicznych, zostanie w najbliższych dniach rozstrzygnięta.

— **Nowela do ustawy o monopolu spirytusowym** zostanie ogłoszona z końcem b. m. w formie rozporządzenia, Zawiera ona dużo zmian dotyczących przemysłu gorzelniczego i spirytusowego.

— **Do akcji podwyżkowej Centrali Związków zawodowych włókienniczych w Łodzi** przyłączył się związek włókienniczy z Białegostoku. Proponowane jest rozciągnięcie akcji podwyżkowej na wszystkie ośrodki przemysłu włókienniczego w całem państwie.

— **Cło na herbatę podniesione zostało z dn. 8 b. m.** przyczem podwyżka ta wynosi od 36—62 gr na kg.

Informacje przemysłowe i handlowe

PŁATNOŚCI PODATKÓW. Podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego w grudniu ub. r. dla przedsiębiorstw obowiązanych do wpłat miesięcznych płatny jest do 15 b. m. a w terminie ulgowym do 29 b. m. Podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego w listopadzie ub. r. dla przedsiębiorstw obowiązanych do wpłat miesięcznych płatny jest z karą za zwłokę licząc od dnia 29 grudnia. Termin płatności zaliczki na podatek przemysłowy za IV. kwartał ub. r. i dla przedsiębiorstw obowiązanych do wpłat kwartalnych, przypada do dnia 20 b. m. i 20 lutego.

Kara za zwłokę od niewykupionych świadectw przemysłowych (2%) liczy się od 15 b. m. przyczem prowadzący przedsiębiorstwo bez świadectwa przemysłowego może ulec karze pieniężnej od 3—20-krotnej ceny za świadectwo. Lustracja świadectw odroczona jest do 20 b. m.

Termin składania zeznań o obrocie dla wymiaru podatku przemysłowego za r. 1926 upływa z dniem 15 lutego.

WYSYŁKA WĘGLA. Ministerstwo komunikacji podaje dane statystyczne z których można wnioskować o zaopatrywaniu w węgiel rynków wewnętrznych oraz o eksporcie. I tak przeciętnie dziennie załadowano w wagonach 15-tonnowych w październiku ub. r. dla kraju 3.233, na eksport 3.068, ogółem 6.301, w listopadzie ub. r. dla kraju 3.878, na eksport 3.667, ogółem 7.545, w grudniu ub. r. dla kraju 4.475, na eksport 3.347, ogółem 7.822. W pierwszych dniach stycznia r. b. wyładowano przeciętnie dla kraju 4.939, na eksport 3.453 ogółem 8.392 wagonów. Jak widzimy z powyższych danych praca w Zagłębiu węglowem wzrasta, szczególnie wzmogła się wysyłka węgla na targi wewnętrzne. Wprowadzenie na kolejach regulowania transportów węgla na zasadzie rozp. Prez. Rzeczp. z dnia 4 listopada ub. r. nie przyczyniło się do zmniejszenia naładunku węgla.

Z TARGÓW KOLONJALNYCH. Wobec zastoju w handlu kolonialnym ceny towarów kolonjalnych w kraju, a w szczególności w Warszawie mają tendencję słabszą. Herbata nie podrożała nawet o różnicę, spowodowaną zmianą taryfy celnej i to tak w handlu hurtownym, jak i detajlicznym. Publiczność nabywa towary w niewielkich ilościach ,wyłącznie na pokrycie potrzeb bieżących. Wypłacalność nabywców średnia. Większy popyt ujawnia się na ryż.

ZBYT DROBIU I JAJ. Racjonalna organizacja zbytu jaj jest w toku. W poszczególnych ośrodkach produkcji jajczarskiej odbywają się kursy jajczarsko-hodowlane. Dzięki zbiorowym wysiłkom wywóz jaj zajmuje w naszym bilansie handlowym coraz wydatniejsze miejsce i dosięgał w okresie od 1 stycznia do listopada ub. r. ogólną wartość 66,100.000 złotych.

Mniej korzystnie przedstawia się eksport drobiu bitego, dzięki bardzo wysokim stawkom celnym stosowanym w stosunku do nas przez Niemców. Z racji tej wywozimy prawie wyłącznie tylko drób żywy i chudy, pozbawiając zarobków znaczną ilość rąk roboczych w kraju i nie wykorzystując w dostatecznej ilości pasz krajowych. W sierpniu wywieźliśmy 268 tys. sztuk gęsi, i 31 tys. sztuk innego drobiu, we wrześniu 267 tys. gęsi i 45 tys. drobiu drobiu. W październiku wzrosła liczba gęsi do 322 tys. a oprócz tego wywieziono 61 tys. kur, kaczek, indyków. W listopadzie eksportowano 360 tys. gęsi obecnie jednak wskutek wyczerpania się materjału polskiego, przechodzą tranzytem przez Polskę znaczne ilości gęsi rosyjskich.

POPRAWA GOSPODARKI WAGONOWEJ NASZYCH KOLEI. Wobec zwiększenia się rozporządzalnego ilostanu wagonów krytych na P. K. P. ministerstwo komunikacji znosi z dniem 15 b. m. zarządzenie o skróceniu ulgowych terminów ładunku i wyładunku wagonów krytych środkami nadawców i odbiorców, przywracając normalne terminy ładunku i wyładunku tych wagonów, ustalone przez odpowiednie przepisy ogólnej taryfy towarowej.

ZWYŻKA CEN ROPY. Rafinerje, chcąc zdobyć surowiec, przelicytowują się przy zakupach ropy surowej, wobec czego podniosła się jej cena na 230 do 240 dol. za wagon dziesięciotonnowy (ropa borysławska). Rafinerzy podnieśli ostatnio ceny nafty w związku ze zwyżką ropy o 6 złotych na 100 kg, spodziewana jest również zwyżka cen wszystkich innych przetworów naftowych. Kartel naftowy znajduje się już w stadjum zupełnej likwidacji przemysłowcy naftowi zamierzają jednak podobnie stworzyć wspólne biura sprzedaży dla niektórych produktów naftowych.

Z TARGÓW MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH. Na rynku cementu panuje w dalszym ciągu zastój. Hurtownicy posiadają na składzie większe ilości towarów, wyzbywają się przeto cementu po niższych cenach, aniżeli ustalone, byle tylko zdobyć gotówkę, potrzebną im do obrotu. Dnia 1 stycznia powstała wspólna organizacja sprzedaży cementu pod nazwą »Centrocement«, która jednak w chwili obecnej nie może znaleźć konsumentów, ponieważ stali odbiorcy zaopatrzyli się już wcześniej w towar po niskich cenach. Podobnie jak hurtownicy, wyprzedają również fabryki cement po cenach niższych od ustalonych, nie chcąc dopuścić do wstrzymania produkcji. W oczekiwaniu zwiększenia się ruchu budowlanego na wiosnę 1927 roku, żadna z większych cementowni dotychczas pracy nie ograniczyła. Syndykat warszawski i małopolski ustaliły cenę zł 7.50 za 100 kg franco stacja naładowcza. Ceny innych materjałów budowlanych przedstawiają się loco skład następująco: gips za 100 kg — 12 zł, papa dachowa za rolkę — 5—7 złotych, cegła zwykła loco skład — 70 zł, za 1.000 sztuk, cegła czerwona 100 zł za 1.000 sztuk, cegła ogniotrwała do 60 zł za 1.000 sztuk.

BUDŻET PAŃSTWOWY ROSJI SOWIECKIEJ. Według ostatnich obliczeń budżet państwowy Sowietów na rok 1927 będzie wyższym niż to dotychczas było podawane przez prasę. Przy uwzględnieniu podniesionego budżetu wojskowego ogólna suma wydatków Unji Sowieckiej wyniesie 7.820 mil. rubli.

Wysokość deficytu nie da się w tej chwili przewidzieć, sięgać będzie w każdym razie sum znacznych z tego względu, iż dochody z podatków pokryją zaledwie 37 proc. rozchodów.

Należy zaznaczyć, iż budżet na rok 1927 stanowi bardzo rażące pogorszenie w zestawieniu z r. 1926.

GIEŁDA KRAKOWSKA
z dnia 17 stycznia 1927 r.

AKCJE:

Polski Bank Przemysłowy	0·13
Bank Spółek Zarobkowych	7·50
Pharma	1·10
Zieleniewski	13·50—13·60
Trzebinia	0·35—0·36
Pocisk	1·00—1·61
Parowozy	0·60—0·63
Górka	18·25—19·25
Niemojowski	0·42
Azot	0·50
Krakus	0·38—0·39
Chodorów	110·00
Cnybie	5·10

GIEŁDA WARSZAWSKA
z dnia 17 stycznia 1927 r.

WALUTY:

Dolary	8·98—9·00—8·96
Belgja	125·50—125·81—125·19
Holandja	360·75—361·65—359·85
Londyn	43·78—43·89—43·67
Nowy Jork	9·00—9·02—8·98
Paryż	35·88—35·97—35·79
Praga	26·72—26·79—26·66
Szwajcarja	173·71—174·14—173·28
Włochy	38·90—39·00—38·80
Wiedeń	127·05—127·37—126·73

AKCJE:

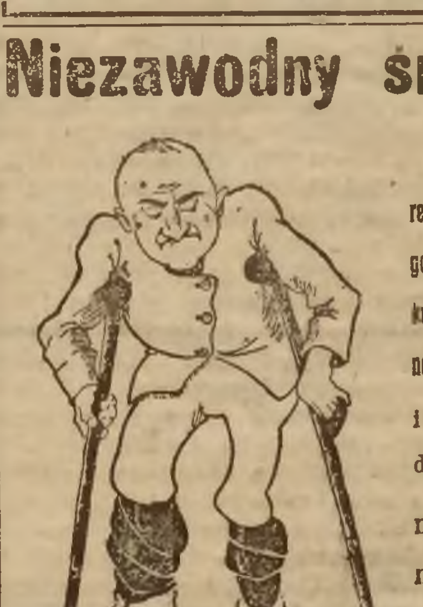
Bank Dyskontowy	10·15
Bank Handlowy Warszawski	4·25—4·09
Bank Polski Handlowy Poznań	0·14—0·15
Bank Polski	93·00—93·25
Bank Zachodni	1·70—
Zjedn. złom. pol.	1·50
Związek Sp. Zarobkowych Poznań	7·50—8·00
Kijewski	0·26
Puls	4·40—4·60
Spiess	56·00—57·00
Wildt	0·05
Zg.orz	1·70
Polskie Towarzystwo elektryczne	0·12
Elektryczność	43·00
Siła i światło	39·00—40·00—39·00
Chodorów	110·00
Czersk	0·36
Częstocice	1·40
Wysoka	4·00
Cukier	3·25—3·35—3·30
Łazy	0·17
Węgiel	81·00—80·00
Nobel	2·40—2·45
Cegielski	18·50—19·00
Fitzner i Gamper	2·60
Lilpop	18·00—18·50
Modrzejów	4·85—5·10
Norblin	98·00
Ostrowieckie	15·00—14·50—15·25
Parowozy	0·65—0·69—0·64
Pocisk	1·65—1·70
Ortwein	0·30
Rudzki	1·38—1·28
Ursus	1·60

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

CHORZY NA PŁUCA!
TYSIĄCE JUŻ WYLECZONYCH!
Zażądajcie natychmiast książki, omawiającej moją
Nową sztukę odżywiania
która już wielu uratowała. Może być stosowaną przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania choroby. Nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia ulecza chorobę.
Powagi na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania, tem wyniki są lepsze.
ZUPEŁNIE DARMO
otrzymacie moją książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe. — Ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko
10.000 EGZEMPLARZY
przeto napiszcie natychmiast, abyście się stali również szczęśliwymi odbiorcami. 84
GEORG FULGNER, BERLIN
Neukölln Ringbahnstrasse 24. Oddział 146.

Niezawodny środek

przeciw reumatyzmowi, gośćcowi, kurczom mięśniowym nerwobólom i tym podobnym dolegliwościom najlepszem nacieraniem jest

ICHTIOMENTOL. 44

Przeszło 5.000 podziękowań i blisko 200 atestów ze strony lekarzy, klinik i szpitali świadczą najlepiej o wartości leczniczej tego nacierania. Ichtiomentol jest do nabycia we wszystkich aptekach w Polsce lub wprost w Laboratorjum chemicznem apteki
Mra Szymona Edelmana w Samborze Nr 10

„OLLA" PREZERWATYWY ?!
„OLLA" jedyna istniejąca niedościgniona marka światowa, udowodniona zupa na gwarancją za każdą sztukę. Ceny sprzedaży detaliczne za tuzin: Nr 1202 dol. am. 0·60, Nr 1203 1·— Nr 1204 1·20. 18

DROBNE OGŁOSZENIA

Zgubioną książkę wojskową na nazwisko **Salomon Izrael Perlroth,** Myślenice, 1897, unieważniam. 107

2—3 pokoji z kuchnią i przynależnościami, poszukuję za czynszem z góry tylko od właściciela. Zgłoszenia do Administracji „N. Reformy" pod „**Czynsz z góry".** 99

Podpisana Spółka w likwidacji „Wawel", Spedycyjno Transportowa i Handlowa S. A. w Krakowie, wzywa do zgłoszenia wierzytelności, najdalej do 15 marca 1927 r. — „Wawel" Spedycyjno-Transportowa i Handlowa S. A. w likwidacji. Kraków, Pańska L. 9. 75

Reklama dźwignią handlu

Przewodnik handlowo-informacyjny po Krakowie
Najkorzystniejsze źródła zakupów

Aparaty i przyb. fotogr. — *Warszawski Skład przyborów fotograficz.* Szewska 2. Tel. 1428

Fortepiany — JÓZEF WITEK zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów. Kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Szczepańska L. 6 Telefon 389.

Ubezpieczenia — Towarzystwo ubezpieczeń na życie „FENIKS" ul. św. Gertrudy 8, tel. 273

Herbata — Herbata z „Rączką" Juljusz Grosse Sp. z o. o. Kraków Rynek gł. 34.

Cukiernie — P. MAURIZIO Rynek główny 38

Przybory piśmienne — R. ALEKSANDROWICZ Basztowa 11. — Tel. 311 i 4064 przyborów biurowych

Wiedza — Kursa maturyczne i dokształcające „WIEDZA" pod osobistem kierownictwem prof. Bogusława Butrymowicza w Krakowie, ul. Studencka L. 14 przygotowują tak do matury, jakoteż do wszystkich egzaminów

Najtańsza reklama w „Przewodniku" „Nowej Reformy"

Główny **CENNIK NASION NA ROK 1927** 53 już wyszedł. Wysyłka na żądanie. **EMIL FREEGE** Kraków, ul. Lubicz L. 38 i Sukiennice 15/16.

Przy zakupach prosimy powoływać się na ogłoszenia w „NOWEJ REFORMIE"

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10, pod zarządem Stanisława Ziemiańskiego.